

Št. 136

**SEPTEMBER
2017**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI TULICE

Kralji ulice
September 2017

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolić

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj,

Žiga Novak, Monika Buhančič - Biba, Barbara Pišlar, Jasmina Memić

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Janez Kompare, Laura Ličer, Damjan Majkić,

Leah Artist Mihalič, Severa, Tjaša Žurga Žabkar

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 306

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil!
Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana – Ministrstvo za zdravje – Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – FIHO

Javni stanovanjski sklad MOL – Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

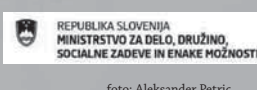

foto: Aleksander Petric

Uvodnik:

JESEN

foto: osebni arhiv

Če vam je blizu jesenska melanholija, tudi propad, ki ga povzročajo priprave na zimo, je morda v vas živ japonski občutek za lepoto, zajet v konceptu *mono no aware*. Vzhodne kulture se zdijo bolj blage, mehke v primerjavi z zahodnimi. Ne gre za neko romantično posploševanje, zgodovinsko smo velikokrat dokazali, da oboji premoremo tudi neomejeno mero okrutnosti, a na ravni vsakodnevnega bivanja in odnosa do življenja je razlika očitna. In se kaže tudi v načinu dojemanja lepote.

*Mono no aware** je nekakšna estetska vrednost, ki izhaja iz občutenja, medtem ko v zahodni umetnosti skušamo konstruirati nekaj lepega z logiko in natančno določenimi standardi. *Mono no aware* se nanaša tudi na občutke hvaležnosti do nečesa, kar sicer velja za nevredno. Na primer na zahodu ljudje menijo, da so cvetovi v polnem razcvetu najlepši, ko se sušijo, pa ne več. To ne velja za Japonsko. Ljudje se zavedajo lepote polnega razcveta, a so bolj globoko ganjeni, ko ti cvetovi odpadajo ali se začenejo sušiti. *Aware* je tako povezan z grenko-sladkim občutkom obžalovanja, ko se stvari spreminjajo, izgubljajo svojo lepoto, a jo paradoksalno spet najdejo v nasprotju.

Mogoče se tudi ustvarjalci in ustvarjalke cestnega časopisa občasno trudijo ujeti tovrstno spreminjajočo se lepoto v krutosti uličnega življenja. Jo prikazati in nam jo približati skozi pisanje. Kar pa ni vedno lahko, saj sem spada tudi najtežje sprejemljivi del bivanja na robu, sprijaznjenje s propadom – razpadom, ultimativnim koncem, smrtjo. (V razmišljanje, kaj je onkraj smrti, se na jesen ne bom spuščala. Pomlad bo bolj pravi čas.) Ne za tiste, ki propadajo, psihično in v povezavi s tem tudi fizično, tu bi bilo preveč posplošujoče in banalno govoriti o sprijaznitvi, ampak bolj za tiste okrog njih. Ko začneš delati med brezdomnimi ljudmi, na začetku naivno pričakuješ, vsaj sama sem, da bo pri ljudeh po obdobju opotekanja, padanja, sledilo obdobje ponovnega pobiranja. Tako kot si tega vajena recimo pri tistih, ki živijo kolikor toliko stabilno življenje. Tolažeče bi bilo zapisati, da gre za *mono no aware*, lepoto spreminjajočega. A ne, ulica je velikokrat nepopustljiva. Ostaneta le vztrajno vsakodnevno, lahko tudi večletno propadanje in konec. In potem težave pri urejanju pogreba zaradi pogrebnih stroškov, kakšna stran žalobnih spominov v cestnem časopisu in novo ime na seznamu, ki ga dopolnjuje sodelavka in je res že zelo dolg.

Včasih pa se tudi pri ljudeh, tistih, ki so jih že vsi odpisali, zgodijo čudeži. A trajnih sprememb ne prinaša »nasilna prevzgoja« ali pametovanje, kako bi morali živeti in česa ne početi. Predvsem sta osnova varno okolje in sprejemanje, da človek spet dobi voljo in moč. Kar lahko stori le sam, nihče drug namesto njega. Vdanosti propadu ni mogoče na silo zaustaviti, ravno tako kot ni mogoče vsiliti sprememb.

Japonski odnos do lepote je mnogo bolj življenjski kot trdi zahodni standardi. Ne trudi se nasilno zamrzovati trenutkov, ki jim je usojeno, da slej ko prej potečejo, ne trudi se spreminjati toka narave, toka stvari. Mogoče gre za melanholično sprijaznitost, bolj verjetno pa za zavedanje globoko spremenljive narave vsega obstoječega.

Luna J. Šribar

* Povzeto iz dela: The Japanese Mind: Understanding Contemporary Japanese Culture (Roger J. Davies, Osamu Ikeno)

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 5 PLATI
- 6 JAZ ČLOVEK, JAZ ZVER
- 7 pOdpiram - DRAGAN BULIĆ
- 8 LIKOVNA STRAN
- 9 TATU ZGODBA
- 10 SLIŠANJE GLASOV
- 11 BiroKRATEK
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 pOdpiram - FRANCI KEK
- 17 »ČUDEŽI NARAVE«
- 18 PETA KOLUMNA
- 19 USODNA NOČ, KO SEM SPOZNAL BARVO SVOJE DUŠE
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 IZZA REŠETK
- 26 SMS-KOMENTARNICA
- 26 DELAT PEJT!
- 27 GIACOMOV FOTO - KOTIČEK
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILO

To sem jaz:

KSENJA

foto: Vir internet

Ko sem bila stara pet let, so me vtaknili v rejniško družino, v kateri sem osvojila osnovne veščine, da sem se pri vsakdanjih opravkih počutila samostojna. Kolikor lahko presodim, sem bila v glavnem srečna. Tam so me zadržali do 21. leta, kar je prej izjema kot pravilo. Sama sem se odločila, da je počasi dovolj in da je nastopil primeren čas, da se osamosvojim. Zato sem nastopila službo, zaposlila sem se kot čistilka. Hotela sem prejemati redni dohodek kot vsak običajen človek. Vendar sem kasneje ostala brez službe in pri 38 letih pristala na cesti. Danes imam 13-letno hčerko, ki hodi v OŠ in ne živi pri meni, vendar se z njo redno videvam. Seveda si želim, da bi nekoč lahko živela pri meni.

Ko sem se znašla na cesti, sem nekaj časa prebila pri kolegici, ki mi je veliko pomagala (tako je še danes), zdaj pa približno mesec dni živim v najemu. Kot prostovoljka pomagam pri društvu Kralji ulice in ob tem se počutim v redu. Če drugega ne, vsaj koristno. Če me kaj zanima, vprašam. Še vedno si najbolj od vsega želim redno službo.

Želim si, da bi tako, kot je, tudi ostalo, da bi bila zdrava in da bi se še naprej zastopila z ljudmi, kot se zdaj. Želim si tudi, da bi se ljudje nasploh razumeli med sabo. Če gre kar koli narobe, je prav, da se pove naravnost. Moti me odvisnost, to izmed vsega najtežje sprejemam. Sama se nisem nikoli vdala tem razvadam. Imela sem težave, kako da ne, prav zato vem, da je probleme moč rešiti tudi brez »pomagal«. Vsi imamo slabe dneve. Moto, ki mi polepša dan, pravi, da po dežju vedno posije sonce.

ČE ME KAJ ZANIMA, VPRAŠAM. ŠE VEDNO SI NAJBOLJ OD VSEGA ŽELIM REDNO SLUŽBO.

03
KRALJI
ULICE

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV

CELO NEKAJ NOVEGA PRI STARI ROBI

NAŠA GRUPA TNT VAM DEMOLIRA IN ODNESE VSE. 😊

NUDIMO:

- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOSOVNI ODVOZ, PRAZNJENJE STANOVANJ, DEMONTAŽA IN MONTAŽA POHIŠTVA ...
- ČIŠČENJE: STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, BLOKOVSKIH STOPNIŠČ, POMIVANJE OKEN, PO DOGOVORU ...

Tu nas najdete: 059 010 075

Več na www.robarama.si

STARA NOVA ROBA A

TKO SPAVA NIJE BUDAN

Pomeni iti, priti, doseči.

Filip?

Tok.Tok.

Smrt je revizor.

Pridi ...

krasna oseba.

Ne reci mu ničesar.

Liza

Ko nismo več vedeli, kaj bi počeli
z lastnim časom,
smo se naučili

MIDVA

BILI SO TRENUTKI,
KO SVA SE SKUPAJ DVIGOVALA V SEDMA NEBESA,
BIL JE ČAS,
KO SO SE NOTRANJI OBLAKI
VALILI IN RAZTEZALI
KOT ŠIROK ZID OKOLI NEBA.
VČASIH SVA SE SPRAŠEVALA,
KAKO UKROTITI DIVJO JAGO,
GROZILO JE,
DA NAJU ODNESE VAL.
BOBLENJE, KI SE NAMA ŽE DESETLETJA PODI ZA HRBTOM,
JE VZBURIL VSE ČUTE,
DA SVA SE POSTAVILA NA STRAŽO.
SPET LJUBKUJEVA TIŠINO, MIR, SPOKOJ.

POD LUPO

JEGULJE V GLAVI IN V ŽELODCU ŽOLČ.
SLADKASTA POMOTA SE NE MENI
ZA ZARJAVELA ROŽNATA OČALA.
POČASI ŠE KRAVA NAŠTUDI RA ANATOMIJO ROKE.

BRUTALNO JE, KO TI V AVTU SVETI SONCE.
NOREC V KLETKI IZGUBI SMISEL.

IN VENDAR SONČIM JEZIK.

KATARINA KALABA

KARMISS

foto: Aleksandr Petric

PLATI

Imam te črno-bele plati in v nišah sredine, strani ali pa le od robovja mesta so vidne sivine.

In zgražam se ter rjovem glasno navzven, najmočnejše pa navznoter. Še takrat, ko je že mimo, zdavnaj pozabljeno in češ brezpomensko, se le prikrađe na dan in mi daje v vednost, da še noče čisto vstran.

Dovolj neprebavljenih misli o težkih dogodkih, spremenit se ne da. Pa če se še tisočkrat vrnem na mesto, kjer biva napačna odločitev, beseda ali gesta, storjena iz zla.

Nisem kaj več od človeka, nič bolj človeškega vsebstva, če se spuščam do dna ter tam bivam zavestno, več kot trenutek al dva. Nemogoče začutiti kraljestvo, če vzdržujem bremenjenost srca.

Raje pogledam na novo, pa čeprav storjeno bilo ni »pravilno«. Bilo je potrebno. Bilo mi je dano, ker drugače ne znam. Edino sposobna sem dati posredno, tisto, kar znam.

In zdaj opazim, ko sprejemem dejstva svojih dejanj ... želim dajati več. Več smeha in nežnih dotikov in nežnih občutkov in lepih pogledov in enkratnih besed, ki sežejo onkraj predvidljivih pomenov in pridobijo tisoče novih vrednot za imet. In to čisto iz egoističnega vidika ... zase. Saj obožujem, kadar preplavljata zadovoljstvo in radost in čutim, kako se poveže linija z bitjem izven meja. In tu najdem srečo, ki goji mene ter vse zunaj območja kosti in mesa.

Katja Zgoznik

JAZ ČLOVEK, JAZ ZVER

Homo solitarius aut deus aut bestia, Aristotelova misel se v prevodu glasi: *Človek samotar je bodisi bog bodisi zver*. Če to v zvezi z mojo (in ne samo mojo) malenkostjo trdi največji svetovni um vseh časov, grški filozof Aristotel, potem je temu res tako. Največji pesnik krščanstva Dante Alighieri ga poimenuje *učitelj tistih, ki vedo*. Človek in zver sta, poleg tega, da gre za živi bitji, tudi sesalca in nimata dosti skupnega, razen da producirata žive mladiče in sta toplokrvna. Tako vsaj mislijo tisti, ki zavračajo eno največjih neumnosti in obenem potegavščino sodobne zgodovine – darvinizem. Človek je umno bitje, kreator dobrega in gospodar narave, medtem ko živali reagirajo nagonsko. Kljub temu je vse do današnjih dni občudoval zveri zaradi njihovega načina življenja, vztrajnosti, hitrosti, poguma in predanosti svoji vrsti. Morda jih ravno zato ceni najbolj izmed vseh vrst. Odtod, točneje iz družine volkov, izhaja tudi najboljši človekov prijatelj – pes. V naravi ne obstaja predanost ene vrste drugi, kot to velja za predanost psa človeku. Obstajajo nešteti primeri žrtvovanja psa v dobro gospodarja. Kot neprekosljiv človekov prijatelj je našel svoje mesto v literaturi, glasbi, kiparstvu in filmih, rečeno na kratko – v umetnosti pa tudi v znanosti. Namreč od trenutka, ko je pes postal udomačen, ni več zver, temveč domača žival. Zveri pa živijo v naravi brez človeške pomoči ali vpliva. Izjemno težko in surovo življenje, ki so mu podvržene, je človeka že od nekdaj privlačilo. Kadar se za nekoga reče, da je zver, s tem mislimo na njegov pogum, iznajdljivost, hitrost in vzdržljivost. Redkokje se izraz uporablja za krvoločnost, čeprav je prisotno tudi to. Skoraj največ kontaktov z zvermi so imeli puščavniki, ki jih je zaneslo v samoto z namenom molitve in na to vezanega miru. Poznan je primer svetnika, ki ga je zbudilo strahovito rjovenje leva. V šapo se mu je namreč zadril kaktusov trn. Svetnik se je levu približal, se prekrižal in mu trn odstranil. Lev je odtlej svetniku sledil, kamor koli je šel, ni se več ločil od njega. Nedolgo po svetnikovi smrti je od žalosti

Damjan Majkic

poginil tudi lev. Takih in drugačnih primerov z levi ali celo hijenami je ogromno. Veliki nemški filozof Schopenhauer ne pravi zaman: *Ko sem spoznal živali, sem zasovražil ljudi*. Toliko o drugem delu naslova.

Vprašanje – biti človek – je človeštvo dražilo že od nekdaj. Ni čudno, da se poznan rek francoskega filozofa Voltaira glasi: *Človek sem namerno, Francoz slučajno*. Maksim Gorki pritrjuje: *Človek, kako veličastno to zveni!*

Od začetkov prvih skupnosti pa do danes se je človeštvo trudilo najti v človeku čim več človeškega. Koliko je bilo pri tem uspešno, je že drugo vprašanje. Mnenja sem, da ne preveč. Komunisti bodo med drugim ostali poznani po pogosto navajanem sloganu: *Človek je naše največje bogastvo*. Pa čeprav so dejansko odgovorni za smrt neštevilnih nedolžnih, niti ne nujno sovražnikov.

Pa vendar zverinske lastnosti v človeku obstajajo od vsega začetka in bodo prisotne vse do bridkega konca. Kako se kažejo pri posameznikih, je odvisno od vzgoje, kulture, izobrazbe, tradicije, rase in niza drugih dejavnikov. Vsekakor zemlja tlačijo tudi serijski morilci, pohlepneži, lopovi, razvratneži, incestniki ipd. Vse naštetu ljudi dela slabše od zveri. Človek je vsekakor gospodar svojih dejanj in

zavestno bitje. Da ima oblast, je ustvaril zakone, države in izobraževalne ustanove, s čemer se trudi zatreti anomalije.

Prednosti, ki jih občudujemo pri živalih (dejavnih vseh pet čutov, vzdržljivost, moč, hitrost), nismo sposobni preseči celo s civilizacijo in znanstvenimi dosežki. Življenje ni niti slučajno lahko, in če bi se končalo s tostranstvom, bi bil človek najnesrečnejše bitje pod soncem. Največja nagrada, ki jo imamo s strani boga, je življenje, ki nam ga je dal iz čiste ljubezni. Dostojevski, za mnoge 13. apostol, pravi, da bi, če bi moral celo življenje živeti na sredini oceana ali na vrhu stene na eni nogi, vseeno živel.

Kadar mi je bilo v življenju najtežje in sem se nahajal na robu norosti, sem v spomin priklical te besede velikega pisca, ki so mi dale moč. Filozof Soren Kierkegaard, sicer eden izmed ustanoviteljev eksistencializma, meni, da je *izhod iz kaosa bodisi v krščanski veri bodisi v samomoru*. Bognedaj v samomoru, pravim jaz, nevreden božji služabnik. Tozemsko življenje, ki nudi neizpodbitno lepoto, je za večino ljudi huda muka, nekakšno akumuliranje bogastva v iskanju sredstev.

Izbrisanije Apartidović

SVOBODA NI V MOŽNOSTI IZBIRE. SVOBODA JE V MOŽNOSTI POSTAVLJANJA VPRAŠANJ.

LUCIJA BEGUŠ

✎pOdpiram - DRAGAN BULIČ

Kdo si, kaj te v življenju najbolj poganja?

Dragan Bulič, upokojeni glasbeni urednik na Radiu Slovenija. Zaenkrat se mi še toliko dogaja, da imam občutek, kot da še nisem v pokoju. Res pa je, da bi na radiu še rad delal, a me nočejo več, na kakšno manjšo komercialno postajo pa se mi ne da.

Prva(e) asociacija(e), ki se ti zbudi(jo) ob besedi brezdomstvo, brezdomen.

To so osebe, ki so brez doma in brez rednih služb in dohodkov.

Kakšen je tvoj intimni odnos do brezdomstva? Kdaj si prvič srečal nekoga, ki ni imel »doma«, ali pa vsaj pomislil na to, kdo so pravzaprav brezdomni ljudje?

Prvi, s katerim sem se lahko pogovarjal, je bil maser Jože, vsaj jaz mu tako rečem. Zna delati s telesom, le z bivanjem ima težave in se je že velikokrat moral preseliti.

Kakšen se ti zdi odnos do brezdomnih v slovenski družbi in družbi na splošno?

Na hitro bi rekel, da je kar v redu in da je za njih bolj ali manj poskrbljeno.

Imaš kakšnega stalnega prodajalca, prodajalko (če seveda kupuješ časopis)?

Ne. Kupil sem ga le enkrat, ko mi je nekdo pred Mercatorjem (pri Metalki) dejal, da je v njem tudi moja fotografija.

Ga prebereš (če ga kupiš)?

Samo prelistam na hitro, imam preveč druge literature.

Kaj meniš o samem projektu Kralji ulice?

Seveda se mi zdi v redu, pod pogojem, da gre denar v prave roke.

Kakšen je tvoj komentar na situacijo tukaj in zdaj?

Občutek imam, da se dostikrat pretirava. Ko vidim vozni park na naših cestah pa vse urejene hiše in vile, koliko Slovencev vsako leto za praznike drvi na Hrvaško in po svetu ...

Kako se spopadaš s tovrstno realnostjo (ventili)?

Na srečo sem preskrbljen in se s tem ne ukvarjam preveč, tudi na volitve ne hodim!

Bi izpostavil kaj takega, kar smo nehote izpustili?

Omenil bi tri, ki jih redno srečujem in sem jim že dostikrat kaj poklonil, dal tudi kakšen cekin itd. Prvi je Drago, ki prodaja Kralje ulice pred Mercatorjem v Kosezah, druga, temnolaska, menda Irena, ki operira na Nazorjevi ali pred Modno hišo in MGL-jem. Že nekajkrat mi je v znak dobre volje podarila jabolko. In pa seveda Tone, ki nastopa v parku pred sodiščem in ki se dostikrat pohvali, da ima na sebi moja oblačila.

Moto?

Ni zime za Eskime.

Intervju pripravila MG

07
KRALJI
ULICE

Vedno v dobri družbi Jernej Vene, glasbeni urednik na Radiu Slovenija, komik Tim Vodopivec in pevka in radijska voditeljica Urška Majdič

foto: osebni arhiv

Jaz sem, ki sem.

Anamarija Bukovec

TATU ZGODBA

Življenje prinaša izzive, ob katerih smo postavljeni pred odločitve. Razcep med prav in narobe, dobrim in slabim, razcep med razumom in občutkom – glavo in srcem. Umetnost življenja je biti v stiku s seboj, odločati se in delovati na podlagi lastnih impulzov, poslušati svoj glas in upoštevati svoj občutek. Glava lahko govori drugače od občutka, ki ga čuti srce.

Harmonija med srcem in glavo je zame eden bolj zadovoljivih in celostnih občutkov, ki prinaša udobje in domačnost v lastnem telesu. Odprt razum pomeni odprto srce in obratno. Realistično srce za tatu sem izbrala ob odločitvi za realno ljubezen in življenje, ki naj bosta čudovita in pravljica. Živim z odprtim srcem: sprejemam, ljubim, doživljam, čutim, uživam in se nenehno učim (kako) biti jaz in (kako) biti z drugimi.

Teja

foto: osebni arhiv

09
KRALJI
ULICE

Vsi si želimo miru in zdravja. Kaj bi naredil mlad fant, ki hoče rešiti svet? Fant, ki ima polno glavo televizije in filmov, ameriških junakov, supermanov ter batmanov, opremljen z nadnaravnimi sposobnostmi. Pošten, priden, dobrosrčen fant brez očeta, ki bi ga usmerjal in mu povedal, kaj je prav in kaj ni, kaj je res in kaj je laž, kaj se splača in kaj se ne splača. Revščina, zasvojenost in bolezen so dejstva, proti katerim se bo tak mladenič pogumno boril. Ali mu bo kdo

pomagal?! Da, ja, *yes, harašo*. Pomagali mu bomo vsi, vsak po svojih močeh, vsi, ki ga poznamo in mu hočemo dobro ter spoštujemo njegov cilj. Šel bo čez pekel in se vrnil nazaj obdan s peklenškimi spomini. A globoko v sebi bo imel delček srca, ki ga vojne, bolezen, sovraštvo, zavist in posmeh niso dosegli. Ta mali košček njegovega srca bo rešil svet.

Kavica

OD VSEH TEH TABLET JE MOJE SRCE BELO.

PIKA Ž. KADUNEC

SPREMINJANJE ZGODBE – DANSKE IZKUŠNJE IN PRISTOPI K SLIŠANJU GLASOV

010
KRALJI
ULICE

26. in 27. maja 2017 je v Ljubljani potekal seminar z zgornjim naslovom. Na seminarju nas je bilo okrog 50 udeležencev in udeleženk iz Slovenije, Avstrije in seveda Danske, od koder so prišli Mette Askov, Katrine Folke Jespersgaardin in Trevor Eyles. Med udeleženci jih je bila večina takih z izkušnjo lastnih psihiatričnih diagnoz in obravnav, nekaj svojcev takih oseb, nekaj strokovnih delavcev, ki delajo na tem področju ter aktivisti in aktivistke slovenskega projekta Slišanje glasov. Seveda je bila večina takih, ki smo imeli izkušnje s slišanjem glasov in podobnimi pojavi. Nekateri od udeležencev so redno jemali psihiatrična zdravila, drugi spet ne, nekateri pa so jih jemali nekoč, zdaj pa ne več. In večina nas je imela izkušnje s sodelovanjem v podpornih skupinah za slišanje glasov.

Približno polovico seminarja so predstavljale pripovedi/predavanja treh sodelujočih iz Danske. Mette in Katrine sta nam podrobno opisali svoji življenjski zgodbi, polni težkih travm, ki so bile po mojem hujše, kot so tiste, s katerimi se srečuje večina otrok in mladostnikov. Med njimi so bile hudo vzgojno zanemarjanje, alkoholizem in (vzgojna) odsotnost staršev, nasilje s strani staršev in spolno nasilje. Obe sta zelo zgodaj začeli slišati glasove. Nato sta dobili psihiatrične diagnoze in bili desetletja psihiatrično obravnavani (ena tudi s tako imenovanimi elektrošoki), velikokrat hospitalizirani, jemali sta psihiatrična zdravila, dokler ju proces okrevanja – tudi s pomočjo sodelovanja v podpornih skupinah – ni pripeljal do zavzemanja bolj aktivne drže, opuščanja psihiatričnih zdravil in angažmaja v gibanju »slišanje glasov«. Mette je zdaj predsednica Danske mreže Slišanje glasov, obe pa vodita podporne skupine za slišanje glasov ter sodelujeta pri izobraževanju facilitatorjev takih skupin, zdravstvenih sester in terapevtov. Trevor nam je predstavil umeščenost podpornih skupin (ki jih je na Danskem trenutno 38) v danskem sistemu socialne psihiatrije. Drugo polovico seminarja so predstavljale pripovedi o življenjskih zgodbah slišalcev glasov iz Slovenije ter prispevka Toneta Vrhovnika Strake iz društva Poglej in Mine Paš iz inštituta Zajčja luknja. Za pomoč pri izvedbi seminarja se iskreno zahvaljujemo Javnemu skladu republike Slovenije za kulturne dejavnosti ter Moderni galeriji/Muzeju moderne umetnosti.

Bojan Dekleva

VTISI PO SEMINARJU I.

Minil je en teden od seminarja, moji vtisi so še vedno sveži. Z lahko me ponovno preplavi sproščeno in odprto vzdušje, ki sem ga doživljala že v uvodnem delu in se je proti koncu samo stopnjevalo.

Uživala sem v fleksibilnosti in spontanosti pri organizaciji. S tem smo vsi prisotni soustvarili končno podobo tega dogodka.

Zame je bil to bogato preživet čas, izmenjava izkušenj in mnenj z zanimivimi, kot včasih rečem, živimi ljudmi.

Teme predavanj, ostalih komentarjev in vaj so se me močno dotikale. Enako sem opažala pri večini drugih udeležencev seminarja.

Predavatelj je sem doživela kot zelo iskrene pri podajanju vsebin, veliko osebnega deleža je bilo v njih, kar cenim in me je še bolj »potegnilo noter«.

Bilo je izjemno in hvaležna sem, da smo skupaj ustvarili tolikšno priložnost varnega in odprtega prostora, da so ljudje z izkušnjo javno podelili svoje zgodbe. Eden od njih je bil tudi sin Mark. Podobno, kot se je odzvalo veliko prisotnih, sem uživala ob njegovi pripovedi in videla, kako dobro je to delovalo nanj. Potrdilo se mi je, da ljudje, ki imajo podobne izkušnje, najbolje vejo, kako je biti v tej koži in kaj lahko pomaga. Tako je Mette vzpodbudila Marka, naj pove svojo zgodbo, in vsi trije gostje z Danske so naklonjeno prilagajali čas, da je prišlo na vrsto čim več slišalcev, ki so želeli podeliti svoje izkušnje.

Veliko ljudi, ki so bili na tem seminarju, sem srečala že na prejšnjih s podobno vsebino. Vsakokrat začutim večjo povezanost z njimi. Tokrat smo ob odhajanju in poslavljanju kar spontano delili ideje za naprej. Nekaj nas je dobilo prebliske, da bi se z veseljem udeležili tudi dogodkov, kjer bi poleg govornega dela ponudili tudi drugačne oblike izražanja, ples je bil najpogostejša ideja. Lep izziv.

Darja Perše

VTISI O SEMINARJU II.

V maju se je odvijal seminar na temo Slišanja glasov z gosti iz Danske. Zame najpomembnejši vidik seminarja je bila možnost vpogleda v način zdravljenja in soočanja s psihozami v eni od evropskih držav.

Če vlečem vzporednico, je tudi tam zelo močan konzervativni pristop uporabe zdravil, vendar je veliko bolj razvit podporni sistem skupin, ki delujejo izven psihiatrije in ki je podprt tudi s strani države, ter deluje tudi v povezavi s psihiatričnim sistemom. Na to jasno kaže primerjava z mestom Århus z 250.000 prebivalci, ki ima 8 podpornih skupin, v primerjavi z Ljubljano, ki ima tri, od tega eno za starše. Čeprav so alternativni pristopi in psihoterapija prav tako plačljivi kot pri nas, so pri nas podatki o tem še zelo skopi, težko dosegljivi in razdrobljeni.

Bistvena značilnost, ki nam je skupna, je dojemanje pomembnosti pripovedovanja in deljenja zgodb, kar je bila tudi moja pot v življenje. In če je bila rdeča nit seminarja deljenje pozitivnih zgodb, kar zgodbi Mette in Katrine vsekakor sta, sta to bila tudi narativni pristop in mastriški intervju, metodi dela z glasovi, ki ju uporabljajo na Danskem. Razlika med

pristopoma, kot jo dojemam sama, je v tem, da narativni pristop zajema deljenje osebnih zgodb iz življenja slišalcev, naproti mastriškemu intervjuju, ki odkrito sprašuje o glasovih, pojavnosti in značilnostih posameznega glasu. S skupnim namenom spregovoriti, da bi slišalec glasov in drugih zaznav sčasoma postal lažji, se lažje soočal s svojo osebno zgodbo in svojo vlogo v njej.

Kakor v življenju, tako tudi pri slišanju glasov in podobnih izkušnjah, se mi zdi izrednega pomena soočanje s temi stanji v iskanju lastne poti. Seminar dojemam kot delček v mozaiku podpore, naj se le ta pokaže skozi psihoterapijo, s prepoznavanjem zdravlilnega dotika živali - hišnih ljubljencev ali terapijo s konji, skozi ustvarjanje z rokami, naj bo to zemlja, glina, blago ali svinčnik, z izbiro katere od alternativnih pristopov in terapij, ali le z uporabo Bachovih kapljic in eteričnih olj. S skupnim imenovalcem - izraziti in s tem zmanjšati bolečino, ki je skozi življenje ostala neizražena in nato, sčasoma postala tudi patološka.

Mojca N.

14. SEPTEMBER, SVETOVNI DAN SLIŠANJA GLASOV

14. september se od leta 2006 praznuje kot svetovni dan slišanja glasov. Na ta dan različne organizacije in posamezniki po celem svetu še okrepijo svoje dejavnosti, ki predstavljajo drugačen pogled in pristop k izkušnjam, ki so v naši kulturi največkrat razumljene kot psihotične. Glavno sporočilo dneva je, da videnj, glasov in ostalih podobnih izkušenj ni moč razumeti popolnoma zgolj skozi kategorijo bolezni. V ta namen bo iniciativa Slišanje glasov pripravila nekaj aktivnosti, ki jih bomo pravočasno objavili na Facebook strani Slišanje glasov – Slovenija. Vabljeni k sodelovanju!

O vaših izkušnjah s slišanjem glasov nam lahko pišete na slisanjegaslov@gmail.com ali na poštni naslov Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana, in vašo zgodbo bomo z veseljem objavili. Na zgoraj zapisan e-naslov se lahko tudi prijavite k udeležbi na podpornih skupinah za osebe, ki slišijo glasove, ki se srečujejo po različnih slovenskih mestih. Več informacij na FB Slišanje glasov – Slovenija.

011
KRALJI
ULICE

BiroKRATEK

Z rubriko BiroKRATEK opozarjamo na birokratske nesmisle državnih in drugih institucij, s katerimi se soočajo ljudje z roba družbe. Pod plastmi pretirane birokracije, slepega sklicevanja in tudi svojstvenega interpretiranja zakonov se izgublja osnovni čut za sočloveka. To pot vam predstavljamo problematiko ukinjanja denarne socialne pomoči ali kako država prihrani na račun najbolj prikrajšanih ljudi.

Za vse, ki nimajo dovolj sredstev za preživetje, je eden od pogojev za pridobitev pravice do denarne socialne pomoči tudi aktivno reševanje svoje socialne stiske. To pomeni predvsem, da se morajo ljudje na Zavodu za zaposlovanje prijaviti kot aktivni iskalci zaposlitve in se sestajati s svojim svetovalcem. Če se prejemnik ali prejemnica pomoči ne odzove na vabilo Zavoda za zaposlovanje, ga brišejo iz evidence brezposelnih in posledično za nekaj časa ne dobi podpore. Država naj bi na ta način poskrbela, da bi se brezposelni trudili svojo situacijo izboljšati. Pa je v praksi res tako? Zaposlitvene možnosti in ostale podrobnosti našega trga dela pustimo tokrat ob strani. Enega od naših brezdomnih uporabnikov, ki že nekaj časa prejema denarno socialno pomoč, je s strani center za socialno delo (v nadaljevanju CSD) Bežigrad naenkrat presenetila odločba, s katero so mu za 6 mesecev prekinili pravico do denarne socialne pomoči, ker so ga na Zavodu za zaposlovanje Hrastnik izbrisali iz evidence za brezposelne. Stvar smo nemudoma preverili. Ker je naš uporabnik brezdomec, ima stalni naslov prijavljen na naslovu CSD Bežigrad, pošto pa prejema na naslov našega društva, se je težava pojavila pri vročanju vabila na sestanek na Zavodu za zaposlovanje. Zavod mu je poslal vabilo na naslov CSD-ja, CSD je zavrnil pošto, ki je bila že naslednji dan vrnjena na zavod. Zavod je zato v Hrastniku na svoji oglasni deski objavil obvestilo o

pošti zanj in ga po pretečenem roku izbrisal iz svoje evidence. Sledila je kazen, in sicer pol leta brez denarne socialne pomoči, on pa ves ta čas sploh ni vedel za to. Ne CSD ne zavod se nista niti najmanj potrudila, da bi mu vabilo kakor koli vročila. Vsaj CSD je zagotovo vedel, da naš uporabnik sprejema pošto na našem naslovu, referentka z zavoda pa očitno prav tako ni bila zainteresirana, da bi vabilo za sestanek prišlo do njega. Očitno glavni cilj ni poskrbeti za človeka, ampak predvsem to, da se privarčuje denar na račun socialno ogroženih. Vprašanje o smiselnosti individualnih sestankov na Zavodu za zaposlovanje, ki so po navadi organizirani enkrat ali dvakrat na leto, bi lahko bilo posebna tema. Lahko dodam še to, da je referentka na Zavodu za zaposlovanje na prošnjo, da mu pošljejo odločbo na naš naslov, odgovorila, da tega ne sme storiti brez pojasnila. Uporabnik je bil tako primoran dodatno plačati avtobus do Hrastnika samo, da je prevzel odločbo, na katero se je kasneje pritožil. Odgovor na pritožbo s strani ministrstva pa je bil pričakovano negativen, saj se je celotna situacija zgodila znotraj zakonskih okvirjev. Gre še za en primer dolgih in neizprosnih krempljev birokracije. Zakon obravnavanemu očita krivdni razlog, pa čeprav bi se ob prejetem vabilu brez vsakršnega problema odzval ter prišel na sestanek, ki mu najverjetneje ne bi prinesel zaposlitve. Sreča v nesreči pa je bila, da si je ravno v tem času že sam našel zaposlitev. Za konec pa še zanimivo dejstvo. Gre za istega uporabnika, ki ga je doletela situacija, opisana v prvi rubriki BiroKRATKA, ko mu je CSD zmanjšal denarno pomoč, ker kot brezdomec ni izkazoval stroškov bivanja.

Goran Jačimović
Rubriko ureja: Luna J. Šribar

NEK CESTNIH AJ

CE

Če si pesem,
naj te slišim,
naj zapoje not orkester!
Če si sonce,
daj, zasij,
naj obsije me paleta barv.
Če si dež,
daj, padaj, padaj,
zmoči žejno zemljo,
če si veter,
brij okrog oglov,
naj se sliši tvoj obstoj.
Če si zarja,
zbudi nežno me,
če zahod si,
božaj me z rumeno-rdečo
z vseh strani neba.
Če si tat,
ukradi zvezdo zame,
srce moje – to si že.
Če si tujec,
me pozdravi,
čeprav ne veš,
kako mi je ime.
Če sodnik si,
mi ne sodi,
vsak se moti,
vsak kdaj greši,
tudi ti si že.
Če si princ na belem konju,
daj, pridi že,
da ne čakam več na te.
Če si tema,
ti posvetim,
da iskala duša
več ne bo te,
če si ogenj,
daj, zagori,
pogasim te,
voda moje je ime.

Barbara Kališnik

POZITIVNI EGOIZEM

Ljubljana, par let nazaj, spet na ulici, ponovno razmišljanje o vključitvi v program za pomoč odvisnikom ... Hmmm, pa ja ne spet, pa bil sem že, nič novega se ne bom naučil, vse to sem že dal skozi! A vseeno, nekaj je bilo treba ukreniti. »Prav, grem,« si rečem. Ulica me uničuje; pardon – jaz se uničujem na ulici in v njenem ritmu življenja! Rabim spremembo, huh, samo, a je to res to? Grem v Projekt, tam se dosti pogovarjajo, morda se pa tam končno najdem, si rečem. In vstopim v program. Glej ga zlomka, res se dosti več pogovarjamo kot v komuni, kjer sem že bil. Sicer klasika: kaj nas/me je pripeljalo v odvisnost, kako si težavo ogledati, jo razčleniti in se učiti mehanizmov za lažje soočanje s svojimi težavami. Ker vseh se, jasno, ne da rešiti.

In sledi notranji razdor že v prvem primeru, ko se sprašujem:

- Zakaj bi moral jaz biti dober do drugih, ko pa se *drugi* niti ne trudijo biti dobri do mene?
- Zakaj biti prijazen, ustrežljiv?
- Zakaj preslišati grde besede ali spregledati namigovanja na odboj, odpor do mene?
- V čem je smisel altruizma (pomagati drugim)?

In poleg mnogočesa, zakaj se je treba vseskozi prilagajati, sprejemati kompromise itd.?!

Med iskanjem vseh mogočih odgovorov me je med skupino prešinilo, ko so vsi okoli mene trdili, da je najslabša lastnost odvisnika – egoizem!

NE, egoizem je lahko tudi pozitiven, kar je, in to zelo enostavno:

- ko nekaj rabim, bom za to lepo prosil;
- ko hočem ljudi okoli sebe, se bom obnašal lepo, olikano, bom prijazen;
- ko sem slabe volje in rabim podporo, se ne bom zdiral na druge, ampak bom ponižno pokazal in povedal, da mi je hudo – tako imam možnost, da mi prisluhnejo, namesto da me odrinejo;
- kadarkoli JAZ nekaj potrebujem, v čustveni ali materialni obliki, bom že posledično na primeren način to izrazil oziroma se lepo obnašal;
- in tudi ko bom jezen, bom jezen nase in ne na druge, saj njih rabim za tolažbo, ko se jeza pomiri.

In vse našteto in nenaštet je vzajemnega značaja, izhaja pa iz egoistične želje in potrebe, torej če pogledamo z druge perspektive, je to pozitiven egoizem, pa recite, kar hočete, haha!

Mitja G.

ZAVODSKO ŽIVLJENJE

Sem Robert, prihajam z Jesenic, po izobrazbi sem inženir računalništva. V zavodu Hrastovec sem deseto leto. Rad bi vam zaupal nekaj izkušenj, ki jih imam z zavodskim življenjem.

Najprej bi omenil finančno stisko stanovalcev. Vsak mesec, desetega, dobimo t. i. žepnine, ki znašajo 50–80 evrov. Sam imam pokojnino in dobim 50–60 evrov, saj gre ostali denar za oskrbo in zdravstveno zavarovanje.

Ker vsak dan nosim perilo, dobim še do 17 evrov mesečno. Poleg finančnih stisk pa se moramo stanovalci držati zelo omejujočih pravil. Že ob najmanjši kršitvi lahko sledijo ostre sankcije. Osebo imam izkušnjo, da sem bil zaradi 2 piv zaprt na varovani – zaprti – oddelek za mesec dni. Že leta 2000 je takratni varuh človekovih pravic zapisal, da morajo imeti stanovalci na zaprtem oddelku možnost dnevnega gibanja na svežem zraku in da morajo biti sobe čez dan odklenjene; da se lahko stanovalci kadarkoli umaknejo. Ti dve pravici sta mi bili poleg nekaterih drugih redno kršeni. Prepovedujejo nam celo pitje brezalkoholnega piva. Sam bi zavod lahko že večkrat zapustil in sem glede tega dobil tudi potrditev, vendar mi ni nihče pomagal, ko sem prosil za rešitev stanovanjskega vprašanja. Nekateri ne dobijo denarja v roke in hodijo po nakupih s spremstvom, takrat lahko kupijo le določene stvari, kar se mi zdi nedopustno. V zavodu nam grobo krati zasebnost, saj so vsepovsod nameščene varnostne kamere. Menjajo nam predpisana zdravila za neustrezna in cenejša. Sam sem mišljenja, da bi morale biti institucije, ki kršijo človekove pravice, ukinjene, odgovorni pa ustrezno kaznovani. Na koncu lahko še dodam, da se ob tem počutim prikrajšan in zapostavljen, saj je zavod Hrastovec že desetletje moj dom. Dodal bi še misel, da je včasih bolje biti kralj ulice kot pa kralj na psihiatriji.

R.

KADAR SE SREČAJO TRI STARE LEGENDE (KRALJI ULICE)

V četrtek, 22. 6. 2017, je bilo v Polju pri Ljubljani zelo veselo in pestro, saj so dekleta, ki so zaposlena v društvu Kralji ulice, pripravila zelo pester kulturni program ob dnevu državnosti naše države ter seveda ob koncu šolskega leta. Program kot tak je bil, kot sem že dejal, dober, toda presenetil me je obisk Bojana Dekleve ter Špele Razpotnik, ki pa sta, kot je znano, glavna (krivca) za ustanovitev tega društva. Ker tam blizu stanujem, sem se tudi jaz sam pridružil, skupaj smo poklepetali, obujali spomine na tiste dni, ko je bilo društvo še v plenica h oziroma v povojih! Vsi trije smo si bili enotni, da se je društvo Kralji ulice razvilo v zelo fleksibilno organizacijo, ki rešuje socialne stiske tistih ljudi, ki jih je prizadela izguba službe, doma, družine in osebnega dostojanstva! Ni mi žal in mi nikoli ne bo, da sem sodeloval pri ustanovitvi tega društva, ki je tudi meni priskočilo na pomoč, kadar koli sem jo potreboval! Želim, da bi bilo za vse ljudi poskrbljeno, tako kot je treba! Hvala vam, sodelavke in sodelavci v društvu Kralji ulice, za kar ste naredili zame! Vaš sodelavec

Gregor B. Hann

ANEKDOTE IZ PRODAJE

IT'S A HARD LIFE

Prodajal sem Kralje in mimo je prineslo možakarja, ki je komentiral: »Je težko življenje, ne?« Pri tem mi je v roke za pogum stisnil 2 €. »Hja, življenje ni težko,« sem po premisleku odvrnil, »ampak živeti pa ja.« Evo, pa sem takoj dobil dvojno porcijo drobiža. Kdor me pozna, ve, v kaj sem ga pretopil.

Polde

TAKO IN DRUGAČE

»Gospa, zelo ste prijazni, a se zato kaj posebej trudite? Upam, da ni narejeno ...« je slišati takšne in drugačne komentarje kupcev časopisa. Ali celo: »Vaš časopis je nekaj posebnega.« Odgovorim: »Me veseli, da poleg knjig radi berete tudi revije, da se najde kaj vrednega prebrati!« Ampak včasih se pojavijo tudi nelepe besede, kot denimo: »Spravite se stran! Kaj ste, za en bog pomagaj?! Čim prej si najдите službo!« Ker kot bogatašinja nimam velikih želja, te stavke hitro pozabim oz. preslišim. Kljub brezposelnosti se še kar dobro počutim, saj poznam razliko med dobrim in slabim. Občasno namesto denarja dobim kak priboljšek, ki se materializira v obliki hrane. Vsem bralcem želim še v nadaljnje prijetno branje in naj se ob izmenjavi mnenj nadaljuje dobra prodaja našega časopisa.

Sonata

ADAPTACIJA

Po navadi prodajam Kralje ulice na Prešernovem trgu. Vsake toliko časa obhodim tudi bližnje lokale in bifeje, kjer se to pač sme. Ker poleti na ulici primanjkuje Slovencev, saj so jih zamenjali turisti, sem se moral angažirati govoreč v angleščini, saj drugače ne bi mogel prodati dovolj. Neverjetno je, da Kralje poznajo vsepovsod po Evropi, dovolj je, da po angleško rečeš *hello in sorry to bother you, this is the street paper from Ljubljana, can you support me with one euro maybe?*... in tako naprej. Vedno se najde kaka lepa turistka, ki ji potem še povem, naj vzame časopis, da bo imela dodaten spomin na Ljubljano. Na koncu so vsi zadovoljni in srečni, seveda pa sem tudi jaz.

Sony Kokošinek

Dogodki:

»KUHA ULICA« - NABIRANJE GOB IN GOZDNIH SADEŽEV

V okviru programa Kuha ulica, ki ga vodi naš Jože Drol, so 28. 6. 2017 Kralji ulice organizirali izlet po pobočju Stražnega vrha z namenom nabiranja gob in borovnic. Ob 9h zjutraj se nas je zbralo sedem nadobudnežev, ki še zdaleč nismo pričakovali prave male dogodivščine.

Najprej smo se z mestnim prevozom odpeljali do Podutika. Ker je bila zbrana družina že ustaljena (vsi se namreč dobro poznamo) in polna dobre volje, večjih težav z organizacijo nismo imeli. Celo slaba vremenska napoved ni pokvarila vzdušja. Še zdaleč pa nismo slutili, kakšni nepričakovani dogodivščini smo krenili naproti.

Ker je bila potka, po kateri smo hodili že od samega začetka vzpona ozka, smo se drug za drugim začeli počasi vzpenjati z zahodne strani Stražnega vrha. Bili smo otovorjeni vsak s svojim nahrbtnikom, vrečkami in posodami, v katere bi shranili najdene gobe ali borovnice. S seboj smo imeli celo hladilno torbo. Polni upanja smo počasi hodili po bregu in dobro pregledali vsak grmiček in odpadno listje, da bi našli kako gozdno dobroto. Ker pa o gobah ni bilo ne duha ne sluha, borovnic pa tudi od nikoder, smo nekje na sredini vzpona naredili prvi postanek. Okrepčali smo se s sendviči in se sprostili od vsakodneвне rutine in obremenitev. Postalo nam je jasno, da pričakovanj ne bomo izpolnili. Kar nekaj časa ni bilo na spregled ne užitnih ne neužitnih gob, končno pa smo naleteli na našo prvo gobo. Ker smo bili med iskanjem razkropljeni, je najditelj gobe o najdbi glasno obvestil ostale. Prvi dve gobi sta bili strupeni. Jože je našel panterjevo mušnico, jaz pa citronsko. Najdbi dveh strupenih gob in lesne gobe, ki je parazit, je med iskanjem sledila burna debata o vrstah užitnih gob, ki bi jih morda lahko našli. No, in zgodilo se je. Kar naenkrat se pred nami prikaže suho deblo z veličastnim bukovim ostrigarjem. Seveda smo takoj preverili v knjigi in pregnali vse dvome. PA SMO NAŠLI PRVO UŽITNO GOBO! Moram priznati, da je bilo veselje kar veliko. Hecali smo se namreč, da bomo težavo opustošenega pobočja rešili drugače. Če bi prišli z izleta praznih rok, bi namesto bukovega ostrigarja (na sliki) v rokah držali porcijo zmrznjenih šampinjonov iz bližnje trgovine.

014
KRALJI
ULICE

foto: osebni arhiv

Pohod je bil sproščujoč in niti opazili nismo, da se nad nami kopičijo vse gostejši oblaki. Pot je postajala vse bolj strma in vreme res ni bilo ugodno, zato smo se odločili in krenili nazaj po najbolj položni in varni poti. Še slutili nismo, kaj nas čaka. Sproščeno smo se spuščali, ko smo med razvejanim drevesnim stebлом zagledali postavljeno leseno hišico. Bila je skrbno izdelana, škoda le, da jo je pošteno nagrizel zob časa. Na drevesu, ki je ležalo nekaj metrov stran od omenjene hišice, je bila pritrjena okenska kljuka. Občudovali smo hišico, ko je nenadoma začelo deževati. Miniatura gradbena mojstrovina je postala primerno zatočišče. Skriti pod hišico, na 2 m², smo se počutili kot sardele v konzervi. Največjo težavo je imel Vinko, saj hišica v višino ni merila več kot 1,5 m. Čim je deževje ponehalo, smo se previdno začeli spuščati, ampak nebo se je spet razbesnelo. Pozorni na deročo vodo smo s skupnimi močmi varno prispeli do vznožja in se premočeni do kosti skrili pod prvo strešno kritino. Borovnic res nismo našli, gobo le eno, smo pa kot družina preživeli prekrasen dan. Ta izlet je iz nas privlekel na dan obilo dobre volje in solidarnosti.

Špela Blatnik

NORČIJE NA BAZENU

Bazen Kodeljevo ima ob ponedeljkih cenovno ugodne vstopnice tako za otroke kot tudi za odrasle. V društvu smo se odločili, da bomo letošnje vroče poletje kar najbolj izkoristili in vsak ponedeljek z otroki in njihovimi starši obiskali omenjeni bazen. Zaenkrat so bile tam že štiri skupine, in vsakič se nabere okoli deset oseb, vsaj polovica teh je običajno otrok, starih od 3 pa vse do 10 let. Ena od skupin z enim zaposlenim se je osvežila, dodobra naplavala in nasmejala v ponedeljek, 31. 7. 2017, ko je bil ravno zelo vroč poletni dan. Otroci so se obiska bazena neizmerno veselili in komaj čakali, da smo se skupaj zapodili v vodo. Največ časa smo prebili v srednjem bazenu, z višino vode do 90 cm, kjer smo res lahko brezskrbno uživali, zganjali norčije, delali prevale, se potapljali, lovili, učili plavati, se žogali in se ob tem ves čas glasno smejali. Vmes smo pojedli sendvič ali dva, vsak en sladoled, in tako poskrbeli, da smo imeli dovolj energije za nove vodne podvige, hkrati pa smo pazili, da smo se v senci izognili najbolj nevarnim sončnim žarkom.

foto: Vir internet

Ure so minevale kot blisk, kakor vedno, ko se imamo lepo, in napočil je čas za odhod domov. Sicer smo se s težavo odpravili, vendar smo bili že pošteno utrujeni. Zmenili smo se, da se še vidimo, in si polni prijetnih vtisov, pomahali v slovo.

N. V.

ZMAJI PO DOLGEM ČASU BRUHALI OGENJ

Zmaji so v novo sezono PLTS zakorakali z zmago nad Celjani, ki so jih premagali s 3 : 1. Olimpija je tako po dolgem času in po vseh trenerskih kot tudi igalskih rošadah končno prepričljivo slavila. Verjetno se je mnogim gledalcem utrnila misel, da, če bi Olimpija tako igrala dva tedna nazaj proti Vaasi v evropskih kvalifikacijah, jim napredovanje ne bi smelo uiti. Zdaj pa bodo Ljubljančani pod taktirko novega trenerja Igorja Biščana vso moč usmerili v ponovno osvojitve domačega naslova. Olimpija je imela pobudo skozi celoten prvi polčas, vendar je povedla šele v 42. minuti po natančnem prostem strelu

Gorana Brkića. Po njem so se Ljubljančani nekoliko sprostili in po pavzi hitro še enkrat zadeli. Tokrat je žogo v gol pospravil Abass s samostojno akcijo, ko se je sam znašel pred gostujočim vratarjem. Pretekli sta le dve minuti, ko se je celjska mreža zopet zatresla. Krivec za to je bil Alves. V 77. minuti so zadeli tudi gosti in s tem postavili končni izid srečanja. Kralji se klubu zahvalujemo za radodarnost in jim obenem želimo veliko sreče v novi sezoni!

S. P.

015
KRALJI
ULICE

AKCIJA »(N)IMAŠ (ZA) BUREK«

Pri Bureku Olimpija je v poletnih mesecih potekala dobrodelna akcija, v okviru katere so ljudje pri nakupu hrane pustili nekaj več denarja, s tem pa poskrbeli, da je v mesecu juliju lahko vsak dan 10 naših članov zastoj jedlo burek. Kar 468 oseb je prispevalo k temu, da se je akcija lahko izpeljala. Proti koncu meseca je projekt prišel pozdravit tudi predsednik republike Borut Pahor, ki je še dodatno prispeval k donaciji ter ob bureku poklepetal z našimi uporabniki. Pobudnik akcije Vinko Zovko si želi akcijo ponoviti še kdaj in z našim društvom sodelovati tudi v nadalje. Ob tej priložnosti se v imenu društva Kralji ulice zahvaljujem vsem za odlično izpeljan projekt.

Goran Jaćimović

foto: arhiv KU

NOGOMETNI TURNIR V ROMSKEM NASELJU PUŠČA

Nogometna ekipa Kraljev, ki letos praznuje 10 let obstoja, ne počiva niti poleti. 22. 7. smo se na povabilo našega prijatelja Didija udeležili nogometnega turnirja v romskem naselju Pušča in skupaj z domačini proslavili odprtje novih slačilnic. Vročina 30 stopinj in več, nam ni predstavljala prevelike ovire za igranje nogometa. Od treh ekip smo bili drugi. Verjetno bi osvojili prvo mesto, če bi boljše upoštevali vse nasvete našega veterana Davorja, ki ga je nekoliko razburila taktična menjava. Kaj kmalu se je tudi on pomiril, saj sta sledila pogostitev s kosilom in druženje v eni od restavracij v Murski Soboti. Domačine smo povabili na praznovanje desetih letih obstoja športne sekcije Kraljev ulice, ki bo v sredini septembra. Popoldne smo se tako odpravili nazaj v Ljubljano s še eno lepo izkušnjo iz Prekmurja. Zahvale organizatorju Didiju in vsem domačinom za lep sprejem ter pogostitev.

Goran Jaćimović

foto: arhiv KU

Opodpiram - FRANCI KEK

016
KRALJI
ULICE

Kdo si, kaj te v življenju najbolj poganja?

V določenem trenutku sem se znašel na določenem mestu. Ko spremljam, kaj vse se dogaja po svetu, kar me zelo žalosti, sem s časom in krajem bivanja zelo zadovoljen. Poganja me želja po ustvarjanju in čim več realiziranih idej.

Prva(e) asociacija(e), ki se ti zbudi(jo) ob besedi brezdomstvo, brezdomen.
Svoboda, mraz, pomanjkanje.

Kakšen je tvoj intimni odnos do brezdomstva? Kdaj si prvič srečal nekoga, ki ni imel »doma«, ali pa vsaj pomislil na to, kdo so pravzaprav brezdomni ljudje?

V mladosti so se mi zdeli brezdomci zelo »kul«. Všeč so mi bili tisti ta pametni, ki so imeli kaj povedati. Zdaj vem, da to ni le brezbrizno življenje, ampak je njihov vsakdan povezan z različnimi težavami, s katerimi se soočajo. Mnogokrat gre za precejšnjo stisko.

Kakšen se ti zdi odnos do brezdomnih v slovenski družbi in družbi na splošno?

Ljudje vse preveč gledamo na brezdomce zviška. Najraje bi jih spregledali. Mnogokrat bi jim prijazen pogled, nasmeh ali pogovor več pomenil kot nekaj drobiža.

Imaš kakšnega stalnega prodajalca, prodajalko (če seveda kupuješ časopis)?
Nimam stalnega prodajalca. Občasno ga kupim. Ker živim v centru, jih zelo veliko srečam, a ne morem kupiti od vsakega, čeprav bi bilo to zelo dobro predvsem za moje počutje.

Ga prebereš (če ga kupiš)?

V celoti nikoli. Malo pogledam in kaj preberem.

Kaj meniš o samem projektu Kralji ulice?

Ta projekt se mi zdi zelo koristen. Z več plati. Ni prosjačenje, je delo. In nekdo časopis ustvarja.

Kakšen je tvoj komentar na situacijo tukaj in zdaj?

Vse manj je solidarnosti med ljudmi. Če pogledamo globalno, se bo moral svet

foto: osebni arhiv

dogovoriti, kako rešiti stiske beguncev, ki jih bo, tudi zaradi ekoloških razmer, vse več. Vse države na svetu jih bodo morale, glede na velikost in ekonomsko moč, sprejeti. Nihče ne bi smel reči – mene se to ne tiče.

Kako se spopadaš s tovrstno realnostjo (ventili)?

Trenutno snemamo film Milice 2, ki bo jeseni prišel v kino. Zelo se zabavamo. Gre za situacijsko komedijo, kjer se

nerodni milicisti (Sašo Đukić, Matjaž Javšnik, Franci Kek) spopademo s češko mafijo. V filmu nastopajo tudi Demeter Bitenc, Sašo Hribar, Jonas, Ivo Daneu, Irena Yebuah, Luka Korenčič, Jan Plestenjak, dr. Andrej Stare, dr. Artur Štern, skupina Dan D, Jože Potrebuješ ...

Moto?

Ga nimam.

Intervju pripravila MG

»ČUDEŽI NARAVE«

Ko sem oni dan uživala na plaži in poslušala glasbo, sem se prav nasmejala. To sicer ni imelo nobene zveze z besedilom pesmi, ampak zgolj z naslovom in celotnim dogajanjem tistega dne. V tistem trenutku sem namreč ležala na plaži na Hrvaškem, poslušala Radio Koper, kjer so ravno takrat predvajali pesem Breakfast in America, in bila pravzaprav udeleženka piknika, kjer je bilo prisotnih precej ljudi iz nekdanje države Jugoslavije. Super mavrica.

Prejšnji večer je narava poskrbela za to, da smo se malce prestrašili, ker sta veter in dež udrihala vsepovprek. In prav je, da smo se prestrašili, seveda. Večkrat sem že povedala, da nam vsa ta modernizacija in silovit napredek zadnjih 30 ali nekaj več let v bistvu predvsem škodita. Razbesneli valovi, ki sem jih opazovala cel popoldan, so dajali tak čuden občutek podivjanosti, morda borbe, upora, jeze ... ne vem.

Hecno, kako se mi je razvila misel v nekaj popolnoma drugega, kot je bil prvoten namen; ampak: povezava je. Iz geografske mavrice, skozi lepote in živost narave, v stvarnost vsakdana povprečnega človeka.

Amerika, nekdanj obljubljena dežela, združena Evropa, mnogo mlajša sestra, ki tudi ves čas nekaj oblublja, in mi, vsakdanji ljudje, ki sicer imamo neko glasovalno pravico, vendar se tista prava moč, predvsem glasu preprostih in običajnih ljudi, kar nekje, ves čas in zelo vztrajno, izgublja. Floskule, s katerimi nam postrežejo skozi dnevna dogajanja, me že dolgo nervirajo, zato si to razkošje poslušanja oziroma spremljanja privoščim zgolj 1x na 10 dni, torej približno 3x na mesec, bi se reklo: da ostanem v koraku s časom; sicer pa se raje prebijam skozi čas s tistim, kar mi le-ta sproti prinese. Žal tudi predvsem veliko neugodja – gluposti, bolj ali manj. Ne vem, včasih sem imela neke ideale, zdaj pa se sprašujem, a je to res zgodovina ali pač le privilegij otrok, ki še upajo razmišljati drugače, ki še niso zamorjeni, v kolikor mi ne poskrbimo za to. Moj mlajši otrok ima na neki taborniški majici napisano »kr neki« (ajoj, na kaj sem se sedaj spomnila) in jaz bi se kar strinjala – vse to naše življenje je postalo »kr neki«. Toliko hudobije, zla, prevare, žalosti, nesreče in neugodja je ves čas, da ko doživljamo nekaj sproščeno in smo dobre volje, to

foto: Žanin

doživljamo že kot razkošje in si mislimo, da je še nekaj dobrih ljudi na tem svetu. Ja, seveda so, pa niti ne tako malo.

Samo umaknili so se egoizmu in prevzetnosti, ki se bohota naokrog, ker je pravzaprav škoda energije za kaj drugega ... Saj smo vedeli, da bo tako (ob vstopu v EU), pa smo si zatiskali oči. Sama vidim v vseh teh novostih zadnjih toliko let dobro le v evru, ker meni osebno prihrani razmišljanja o tem, koliko lahko kje na potovanjih tudi malenkost dlje kot le »od Litiše do Čateža« (ne)zapravim, vse ostalo je postalo samo moč nad ljudmi. Vedno sem cenila iznajdljive, ves čas pa preziram tiste, ki iznajdljivost izkoriščajo za nadvlado. Majda Sepe je včasih pela »Med iskrenimi ljudmi,« zdaj pa teorije, praksa pa še manj, ne slonijo več na medsebojni iskrenosti. To neumorno obračanje besed in stavkov, s tako lahkoto postreženo med ljudstvo, ubija ... človek kar ne more verjeti, ampak ja, tako gre to danes, in niti ne po kolovozu, temveč po 4-pasovnici šiba v neke čudne, neobvladljive razsežnosti. Mi pa stojimo nekje ob poti, se čudimo in ne uspemo niti spremljati vsega skupaj, kaj šele razumeti. In tako počasi postajamo sami sebi namen, kar ni čudno, saj mnogokrat niti sami sebe ne razumemo več. Se ne prepoznamo, ker na dogodke vedno pogosteje reagiramo čustveno in potem pač je, kar je ... grozljivka. Zdi se mi, da pomena sobivanja in soustvarjanja večina ljudi ne pozna več, ker ne delujemo več tako, ker je pomen tega očitno težko razumeti.

Hm, kako sem s5 negativna. Ja, en prost dan, ki sem si ga privoščila med temi težkimi poletnimi dnevi, vročih, soparnih, nepredvidljivih, zoprnih dni pa ne morem »izklopiti«. In vendar je bilo vseeno lepo; predvsem morje, čeprav močno razburkano, grozno vzvalovano, čudnih barv, ki so prehajale skozi pasove iz modre v belo peno in v rjavo – zaradi vsega butanja v obalo, pesek, skale. Vozil na morju ta dan ni bilo, le nekaj ljudi je plavalo, in vendar je bilo kljub bučanju valov čutiti nek mir, spokojnost ... najbrž zato, ker je bilo vse nekako prepuščeno pesmi narave, ki je bila lepa, čeprav je malo čudno *zvenela*. Dozdeva se mi, da sem besedilo začela pisati precej bolj optimistično, kot sem ga zaključila. Ja, najbrž ne morem iz svoje pesimistične kože, čeprav sem po naravi optimist. Deluje nezdružljivo, pa vendar – je res, ker se ves čas med seboj bojujeta želja po lepem in dobrem in na drugi strani meni ne preveč všečna vsakdanjost. V čudeže narave skozi svoje besedilo seveda vštevam tudi človeka, ampak velikokrat se mi zdi, da se v resnici človek ne obnaša več tako – ni več čudež narave, ampak ima veliko moč nad naravo in je ne sliši niti ne vidi, ko nam želi nekaj sporočiti. Škoda, morda nam zaradi te gluhosti in slepote ne bo več dolgo dano opazovati njenih čarov. Ko bi ji le pravočasno prisluhnili ... Ampak to je vse skupaj le opisovanje čustvenega stanja tistih mojih »norih 5 minut«.

Žanin

MAJHEN KORAK ZA ČLOVEKA, VELIK ZA ČLOVEŠTVO? - 2. DEL

018
KRALJI
ULICE

Osebnostno sem mnenja, da slik Zemlje iz globokega vesolja ni, ker Američani niso nikoli pristali na Luni. V bistvu so praktično vse fotografije Zemlje dokazano kompozitne, torej so »sešite« v fotošopu, kar je priznala tudi NASA sama. Vprašajte se, le zakaj bi morala NASA slike generirati v fotošopu?

Torej, po slabem letu poglabljanja v temo pristanka na Luni sem v to laž stoletja precej prepričan. Vzemimo si za primer najbolj znano visoko ločljivo sliko Zemlje – »Modra frnikola II« iz leta 2002. Ta ikonična slika zemlje – ki jo je NASA oklicala za najbolj detajlno – ni avtentična. Po vseh predstavljenih dokazih, podvojenih oblakih (copy paste), umetno zamegljeni atmosferi (blur) in umetni praznini vesolja, ki ni nič drugega kot črna barva, je tudi najbolj znana vesoljska agencija naposled morala priznati, da je tudi ta fotografija, ki naj bi jo posnel satelit v višini 700 km nad Zemljo, kompozitna, torej navadna fabrikacija.

Robert Simmon, ena izmed oseb, ki so »šivale« omenjeno fotografijo, je priznal poseg vanjo ter med drugim izjavil tudi, da slika brez teh popravkov ne bi izgledala podobna Zemlji. Hmm, ne bi izgledala podobna Zemlji? Osebnostno me zanima le, kako Zemlja v resnici izgleda, brez olupšav in »nategovanja«. Ta spektakularna fotografija namreč kroži v javnosti kot prava, dostopna je učiteljem, znanstvenikom, muzejem in ne nazadnje tudi javnosti. Vprašajte se, kakšno znanstveno vrednost imajo ponarejene fotografije? Ni znanost pot, ki vodi k resnici? Kako naj po vsem tem verjamemo NASI? Na tem mestu se poraja vprašanje, v katere druge fotografije so še posegeli – Marsa, Plutona, Lune ...? Na žalost nihče od nas ni poletel v vesolje, da bi se o vsem omenjenem prepričal na lastne oči. Tudi eden bogatejših Slovencev, ki naj bi poletel v Zemljino orbito, je ostal le pri besedah. In sedaj kronski dokaz.

Element, ki dokončno razkrije laž stoletja, je sama misija Apollo 11 oziroma misija malega koraka za človeka, velikega za človeštvo. Lahko rečem, da je karma prasica, vendar pa je pravična prasica. Povsem po pomoti, po nekem norem naključju, je v javnost pricurljal neobdelan »surov« posnetek poleta na Luno. Vsekakor je precej ironično, da je ta nekako zašel med ostale posnetke, ki jih je NASA sama posredovala javnosti. Kot sem omenil v prejšnjem delu, smo ga vsi večkrat videli, vendar predhodno obdelanega v montaži. Na tem posnetku pa je prevara neizpodbitna; uporabljajo rekvizite, luči in ostale zvijače. Naj še omenim, da NASA danes nima več niti enega posnetka misije Apollo 11 ne načrtov poleta na Luno – menda so vse izgubili? Kakor koli, astronauti, ki so 17. julija 1969 poleteli globoko v vesolje, nam na posnetku opišejo polet. Po njihovih besedah in črnini vesolja sodeč naj bi opravili že dobre pol poti proti Luni oziroma 208.000,00 km. Medtem ko skozi majhno okno njihove vesoljske ladje gledamo Zemljo, ki je videti kot majhna kroglica daleč stran, ti komunicirajo s kontrolno točko v Houstonu. Razpravljajo o tehničnih vidikih televizijskega prenosa in o poletu samem. Dotaknejo se denimo tudi smrtno nevarnega prehoda skozi Van Allenov sevalni pas, ki pa je dandanes po Nasinih besedah neprehoden. »Roger, bip, hšššš, varno smo vstopili v radiacijski pas, over.« Naj vas spomnim, da so leta 1969 v

vesolje poleteli v piksni oviti v zlato alufolijo na nekaterih delih ... m'key.

Po njihovih besedah naj bi se torej bližali Lunini orbiti in v kratkem naj bi prvi človek stopil na Luno. Toda posnetek razkrije potegavščino stoletja, ki je ameriške davkoplačevalce do dandanes stala milijarde dolarjev, ostale pa peljala žejne preko vode. Poleg jasnega pogovora med astronauti in kontrolno točko je v ozadju namreč slišati tudi tretjo osebo, ki astronautom naroča, kaj naj govorijo, kdaj naj govorijo in kako naj manipulirajo kamero, da dosežejo želeni televizijski efekt. NASA sicer trdi, da je pogovor potekal le med kontrolno točko in astronauti, in vendar je na posnetku jasno slišati pogovor med njimi in neznano osebo, v katerega so bili tako zatopljeni, da nekaj časa ne odgovarjajo na komunikacijo s kontrolno točko v Houstonu.

Iluzija, ki jo želijo doseči, je, kot sem že omenil, potovanje globoko v vesolje. Na posnetku vidimo Zemljo, kjer je jasno vidna tudi razlika v časovnih pasovih. Sončno obsijana stran je lepo vidna, medtem ko je tretjina le-te zavita v temo. Neil Armstrong v nekem momentu trdi, da je kamera prislonjena direktno na okno vesoljskega plovila, kajti Zemlja je tako daleč, da je drugače ne bi mogli posneti. Iluzija se razbline, ko v kadru zagledamo roko, odločilen pa je segment, ko astronauti verjamejo, da kamera ne snema. Posnetek razkrije tudi uporabo rekvizita oziroma nastavka v obliki srpa, ki je bil nastavljen ob okno, da bi ustvaril vtis časovnih pasov (dneva/noči) na Zemlji. Nato se prižgejo luči in odgrnejo zavese, plovilo zajame svetloba. Skozi okno jasno vidimo, da astronauti ne letijo proti Lunini orbiti, temveč lebdi v nizki Zemljini orbiti, kvečjemu par sto kilometrov nad Zemljo. Omenjeni posnetki so datirani z 18., 19. in famoznim 20. 7. 1969, ko naj bi astro(niso)navti prvič stopili na Luno. Vendar je z nesrečnega posnetka jasno razvidno, da to ni mogoče, saj so le devet ur prej leteli v Zemljini orbiti, pot do Lune pa naj bi trajala približno tri dni.

Poleg vsega se poraja vprašanje, zakaj umetno uprizarjati polet v vesolje, če so resnično poleteli na Luno. Zakaj je bila potrebna sleparija z oknom oziroma vsa zgoraj omenjena fabrikacija? Na 25. obletnici »poleta« na Luno je Neil Armstrong v enem izmed redkih javnih nastopov skozi solze izjavil te zagonetne besede: »[V]elike ideje so ostale neodkrane in na voljo tistemu, ki bo znal razkriti enega izmed zaščitnih slojev, ki vodijo k resnici.« Skratka, ne verjemite mi na besedo. Usedite se za digitalno škatlo, odprite YouTube in vtipkajte »staging moon orbit«, kjer boste našli kronski dokaz, o katerem je govora danes. Na internetu boste našli tudi druge posnetke, ki jasno – tudi najbolj nejevernim Tomažem – predstavijo sleparijo stoletja. Neil Armstrong, Buzz Aldrin in Michael Collins niso nikoli stopili na Luno. Če imate možgane, jih uporabite. Ne dovolite si, da vas dokončno poneumijo. Dvomi so upravičeni, raziskujte, ne dovolite si, da bi vas mediji dokončno poneumili.

JeanN

MOJ POKLIC JE SVOBODA. A TRENUTNO SEM BREZPOSELNA.

LUCIJA BEGUŠ

USODNA NOČ, KO SEM SPOZNAL BARVO SVOJE DUŠE, 7., ZADNIJ DEL

Uredniški komentar: Spoštovani bralci in bralke, tu lahko prečitate zadnje, sedmo nadaljevanje politično-kulturne grozljivke in resnične zgodbe našega sodelavca Diega. Zgodba se začne nekega petkovega večera v Ljubljani, ko avtor začuti, da gre za poseben dan v njegovem življenju. Zato se odpravi v mesto in zaide v lokal z nenavadnim imenom Usoda. Nato se odloči pomagati sočloveku v nesreči in ga zato usoda nagradi z nepričakovano najdbo denarnice s 500 €. (Anti)junak zgodbe se odloči – zaradi svoje finančne stiske – 90 % te vsote obdržati, lastniku pa vrniti 10 %. Nato naleti na drugega pijanega človeka na ulici, a ga pusti ležati kar tam, ker je že utrujen od človekoljubnosti. Naslednji dan ... zagleda pošast ...

Tako, opravljeno. Kurc, grem še na eno kavo v svoj bližnji lokal. Grem mimo lokalnega kioska, ko na naslovnici Slovenskih novic zagledam manjši članek z naslovom Zmrznil pred vhodom lastnega bloka. Fak, to je on. Odprem časopis in res ... Marjan M., 64-letni upokojenec s Preglovega trga 12 umrl zaradi podhladitve. Priče trdijo, da je kar nekaj ur ležal pred vhodom. Prešine me občutek krivde. »Fak, ne bi ga rabil vlačiti ne 300, ne 500 metrov, samo do vhoda in dvigala in ... Ma zdaj sem pa jaz kriv al kaj? Kaj pa te priče kurčeve, vsi nekaj pričajo, a nobeden mu ni pomagal, pičke presrane! Jaz sem vsaj dva rešil prej.« Pridem do šanka in naročim kavo, zraven mene sedi tip in gleda TV. Tudi moje oči se zazrejo v ekran. Nič novega, pač še en teroristični napad v Nemčiji, ko mi nekaj kapne. Še enkrat pogledam tipa. Prepoznam ga iz dokumentov denarnice. Nadaljuje pogovor s kelnarco. »Kot sem ti rekel, Sanja, zadnji keš sem zgubil, zadnje prihranke, ne vem, res, kako bom zdržu do konca mesca.« »Bogi revček, evo tale kavica in pivo sta na račun hiše.« Postane mi neprijetno. Na WC odidem na potrebo. Umijem si roke in se zazrem v ogledalo. Zagledam največjo pošast, odkar obstaja civilizacija. Zagledam človeka. »A ti si tisti? ... Tist moralist, tist poštenjak,

foto: Aleksander Petric

ki ne bi nikol nobenega zajebu, ki se ne bi nikol prodal za noben denar? Niti za milijone, a? Tisti, ki potem najde 500 EUR od sirotinje in jih da v žep, tisti, ki se kakor milijarde drugih kaže v najlepši luči, a v resnici ... Blefer si in barva tvoje duše ni nič drugačna od drugih. Barva tvoje duše je barva denarja. Zelena

barva, ki poganja in bo vedno poganjala ta pokvarjeni svet.«

Hočemo dobro, delamo gorje, taki smo mi ljudje, kot hijene, ki prežijo na svoj plen. Kot hijene.

Diego Menendes

Gostujoči kolumnist:

Darij Zadnikar

K VRAGU S HOBBSOM

foto: osebni arhiv

020
KRALJI
ULICE

Ena od bolj komičnih življenjskih izkušenj, ki me je doletela, je bilo služenje vojaškega roka v eni od držav, ki se vztrajno izmenjujejo in gnijejo v naših krajih. Tam so se oficirji drli na nas, češ da imamo glavo zato, da nosimo kapo. Najbolj od vsega so se bali, da bi mislili s svojo glavo, in še posebej so bili nezaupljivi do tistih, ki smo pred vpoklicem naredili nekaj šol. Zato so za desetnike izbirali med najbolj možgansko neobglenimi modeli. Ker v vojski velja red, pa čeprav kakršen koli, četudi neumen – saj je vseeno, samo da je –, so zjutraj na zboru, ko se je razvrstil cel bataljon, ti desetniki morali prebrati dnevno povelje. A ker so bili to mladeniči, ki so vzeli dobesedno »ukaz«, da imaš glavo zato, da nosiš kapo, jim to branje ni in ni šlo. Spotikali so se ob posameznih črkah in besednih zvezah, medtem ko so se lepo v vrste poravnani vojaki muzali. Oficirjev to ni preveč motilo, glavno je bilo, da smo bili lepo poravnani, da je vsakdo strumno stal pod svojo kapo, da ni manjkal kakšen gumb in da so se škornji svetili. Kakšnih deset let za tem tej vojski to ni veliko pomagalo in je hitro razpadla, svoj krvavi ples pa so na truplu bivše države začele razne etnične milice. Takoj ko imamo togo hierarhično institucijo, se zgodi negativna izbira, kjer se favorizirajo ljudje, ki jim lepo stojijo kravate, znajo izpolnjevati neumne formularje, imajo rep spodvihan med noge, si večajo IQ tako, da se norčujejo iz pametnih, predvsem pa obvladajo vse odtenke zapolnjevanja delovnega časa z nesmiselnim početjem. Vse te institucije, in ne zgolj vojska, so grozovito neučinkovite, ko so postavljene pred resnične izzive. Cerkve funkcionirajo zgolj tako, da ohranjajo ritualno gestikuliranje, a se ne zmorejo soočiti s spolnimi zlorabami otrok in pohlepom klera. Državni uradi pošiljajo svoje stranke po dovoljenja od vrat do vrat, dokler te ne spoznajo, da je to itak brez zveze, in predelajo svojo hišo »na črno«. Akademiki se gredo »znanjski menedžment« in si nabirajo točke tako, da se vzajemno citirajo in banalne vsebine zamaskirajo z »metodologijo«. V bankah rotirajo predsednike uprav zato, da si delijo odpravnine in kreditirajo nepremičninske gradove v oblakih, katerih ruševine bo počistila cela družba. Kulturne in medijske institucije proizvajajo »gledanost«, »poslušnost«, »obiskovanost«, kjer se na koncu stikata goveja muzika in hipsterski art. Vsi ti sistemi bolj omejujejo, kot da bi spodbujali, bolj menedžirajo, kot da bi ustvarjali, bolj se gredo »kar nekaj«, kot da bi proizvajali. Pravzaprav so dobri zgolj v enem: v proizvodjanju krize, kjer se potem ukvarjajo sami s seboj in večnim reformiranjem, ki naj bi ohranilo obstoječi red, ki ga vzdržujemo pohlevni bebc. No, ta zgodba ne bi vzdržala, če se ljudem ne bi privzgojilo in jih ne bi ves čas prepričevali, da bi brez takšnega togega hierarhičnega sistema, brez komande od zgoraj, ki ji načeluje bog, ali vsaj njegova ekspozitura, groteskni predsednik, alkoholiziran foter, predsednik komisije za pisemske kuverte ali kajtigajazvem kdo še. Pod njimi pa še polpismeni desetniki. In povsem spodaj bogaboječi, ponižni in pridni državljani, delavci, farani, študenti. Tej *socializaciji za hierarhijo* pravimo ideologija. Dopoveduje se nam, da brez tega ne gre, da je to naravna usoda ljudi. Če bi bilo to res, potem nam evolucija

foto: Aleksander Petric

(ali bog, če že hočete) ne bi dala jezika, s katerim se sporazumevamo, pogajamo, dogovarjamo, pregovarjamo, prepričujemo in včasih zapeljujemo, temveč bi bilo dovolj, da lajamo ukaze, ki bi jih cvileče izvrševali. Hierarhija sodi bolj k tisti naravi, ki bi jo človeštvo moralo pustiti za sabo, ko mu je jezik omogočil sporazumevanje (oz. demokracijo v resničnem pomenu besede). To, da nekateri radi lajajo, drugi pa cvilijo v hierarhičnih sistemih, je nekakšen družbeni atavizem.¹ Že stoletja nam vcepljajo v glavo predstavo Thomasa Hobbesa, da je naravno stanje človeštva vojna vseh proti vsem, da je to stanje, ko avtoritarne hierarhije oblasti ni in se družba pogrezne v nasilni kaos, kjer je človek človeku volk. Pa je to res? Sodobne raziskave katastrof, o katerih poroča ameriška pisateljica Rebecca Solnit, pričajo ravno nasprotno. Tam, kjer se zgodijo katastrofe, od potresov in poplav do vojn in gospodarskih kriz, se ljudje solidarno samoorganizirajo, postanejo iznajdljivi in si pomagajo, delež kriminala, ki ga v takšnih razmerah pričakujejo oblasti, pa se znatno zmanjša glede na prejšnje stanje. Ljudje v katastrofalnih in tragičnih razmerah, s tem ko so dejansko soodvisni drug od drugega, državne strukture pa ne delujejo, odpovedo ali pa so neučinkovite, spoznajo, da so tudi pred katastrofo živeli v socialni katastrofi, ki je na vsakem koraku trgala njihove medsebojne vezi, jih osamila, izvrgla, dehumanizirala. Ponavadi se oblast hitro postavi na noge. V to jo prisili panika elit, ko se sooči s samoorganizacijo ljudi. Takrat se vklopi medijska propaganda, ki začne slikati lažno hobbesovsko podobo o plenjenju, pobijanju, posilstvih ipd. Vrsta hollywoodskih filmov katastrofe podpira to laž. A resnica je preprosta: ko nam Hobbes opisuje »naravno stanje«, kjer velja vojna vseh proti vsem, dejansko opisuje tržno konkurenco blaga. In v tej civilizaciji je najštevilnejše blago človek, ki naj bi proizvajal dobiček. V kapitalizmu in ne v nekakšnem »naravnem stanju« je človek človeku volk. Zato potrebuje hierarhično nadoblast (državo), kjer se moramo odpovedati svobodnemu združevanju, solidarnosti in resnično demokratičnemu dogovarjanju.

¹ Redek pojav, ko se dedujejo lastnosti iz prejšnjih razvojnih stopenj: gosta poraslost obraza ali telesa, trtica, podaljšana v rep, ipd.

ProDan

Mini krilo čez oči,
da si veke odpočijejo
in sonce tiho obupuje,
ko dan za dnem prodira v
temo.

*Korak v svetlobo,
ko je telo v temi,
je enako nesmiseln
kot sladoled v cerkvi.*

Živela predrznost!

Karmiss

foto: Sandra Požun

Tanja San in Anastazia Om:

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN:

KER SEM SI ODBILA ŠE ZADNJE PREDPISANO KOLENO
ME SLIŠI.

KER SEM ZAJTRKOVALA VEČERJO IN 041 NAREKOVAJ
ME SLIŠI.

KER ŠESTINKA MOJEGA MUSICBOXA POČIVA IN LIŽE RANE
ME SLIŠI.

KER POSESALA SEM NAJINO PODROČJE EROTIKE
ME SLIŠI.

NASIRHSCKJSJDHOQ.

ANASTAZIA OM:

KER SEM SI ODBILA ŠE ZADNJE PREDPISANO KOLENO
ME SLIŠI.

KER SEM ZAJTRKOVALA VEČERJO IN 041 NAREKOVAJ
ME SLIŠI.

KER ŠESTINKA MOJEGA MUSICBOXA POČIVA IN LIŽE RANE
ME SLIŠI.

KER POSESALA SEM NAJINO PODROČJE EROTIKE
ME SLIŠI.

NASIRHSCKJSJDHOQ.

DIHAM NA FREKVenco X.
ME SLIŠI?

DIHAM VEČERJO IN NAREKOVAJ V 041.
ME SLIŠI?

DIHAM OMAMNI VEČNO ZELENI KOMAD.
ME SLIŠI?

GRIZLJAM LENO LEVO KOLENO.
ČUTI?

ZALIVAM Z DEHTEČIM OLJEM TOČKE MJAV.
IZSESANA PREBUJA SE NAZAJ, CEDI SE CEDI.

Kraljevi recenzor:

KNEGINJA ČARDAŠA, FESTIVAL LJUBLJANA

Točno na 13. 7. mi je Festival Ljubljana velikodušno podaril vstopnico za ogled operete Kneginja Čardaša. Za gesto se moram nemudoma zahvaliti in obenem

priznati, da je bila enkratna. Dogajanje je vezano na obdobje pred 1. svetovno vojno in dogajalni prostor – Budimpešto, Dunaj ter deloma Zagreb.

V budimpeškem kabaretnem gledališču ima znana pevka Silva Varesku sklepno predstavo pred odhodom v Ameriko. Njen odhod zlasti obžalujejo trije oboževalci: Edvin, Boni in Feri. Silva se zelo zbliža z Edvinom in da zapisati dokument, s katerim se zaveže, da bosta najkasneje v treh mesecih sklenila zakonsko zvezo. Toda zaljubljeni Edvin ne ve, da so ga njegovi starši namenili poročiti njegovemu statusu primernejšo konteso Stazi. Silva to izve, zato odpotuje v Ameriko, Edvin pa se vrne na Dunaj, k vojaški obveznosti. Predstava se je odvijala v treh »etapah« in v tretjem dejanju se v dunajskem hotelu s pomočjo prijatelja vse srečno razplete. Tako se v ljubezni združijo Edvin in Silva ter Boni in Stazi. Toplo priporočam potencialnim bodočim obiskovalcem, da si predstavo ogledajo.

Lola

foto: Vanja Vintar

022
KRALJI
ULICE

FILM POD ZVEZDAMI

Mesec julij je nad staro Ljubljano na dvorišču gradu tudi letošnje leto zaokrožil s festivalom odprtega kina Film pod zvezdami pod taktirko Kinodvora. Film pod zvezdami ponuja filme, ki so se v iztekajoči se kinematografski sezoni izkazali za uspešnice z visokim ogledom, in prav projiciranje tovrstnih filmskih del daje temu festivalu svoj značaj. Za otvoritev je poskrbela animacija Rdeča želva s predfilmom Špele Čadež Nočna ptica, dan zatem ogled filma Manchester by the sea, tretji dan festivala Odiseja in na koncu začetnih dni še Dežela la la ter Ona. Po skoraj tednu dni festivalskega dogajanja je bil predvajan Rogue One: Zgodba Vojne zvezd in dan potem Lady Macbeth. Nekje na zlati polovici so jim sledile še filmske upodobitve Nočno življenje, Toni Erdmann, Nočne ptice, The Beatles: Osem dni na teden, Paterson, Dotik vode, Jaz, Daniel Blake, Dunkirk, Lev: Dolga pot domov, Prihod, Jackie, Samo konec sveta. Zadnje dneve je festival zaključil z Drugo stranjo upanja, Dnevom osvoboditve, Ljubeznijo in prijateljstvom, filmom Mesečina in nazadnje prišel do konca poti s projekcijo

foto: arhiv Kinodvora

Na mlečni poti. Ideja odprtega kina se je prvič v zgodovini pojavila v Berlinu leta 1916, razvoj ga je pripeljal na ogromno parkirišče s filmskim platnom, kjer si lahko obiskovalci filme ogledajo kar iz avtomobila. Prijetni ljubljanski poletni večeri so ob vsaki projekciji privabili grajsko ploščad polno obiskovalcev, kjer jim je družbo delal največji filmski

ljubitelj in ljubitelj upodobitev, naš ljubljanski zmajček! Še več informacij in opisov posameznih filmskih del si lahko pogledamo na spletni strani ljubljanskega Kinodvora pod rubriko Film pod zvezdami.

Jan Omahne Femec

IMETI MALKOVICHA OB GLASBI IN V NJEJ, OB TEKSTU IN V NJEM

JOHN MALKOVICH, »POROČILO O SLEPCIH«, LJUBLJANA, 20. 7. 2017

Edini igralec v zgodovini filma, ki se mu je posrečil met, da ima svoj lastni filmski projekt, v katerem je glavni igralec, vodilna tema in kliše za manj pregledno množico svojih klonov; domet, ki morda pojasnjuje nonšalantno distanco, izraženo v intervjuju za *Sobotno prilogo*. Novinarki Vesni Milek ni pomagalo, da se je pohvalila, kako je še za enkrat podaljšal odmerjeni ji čas. Intervju, John Malkovich, tvoje ime je praznina, takšna, kakršna je pravzaprav bila pretežni del vloge Johna Malkovicha (*Biti John Malkovich*, režija Spike Jonze). Drugače na odru. Glasbena predigra z Bachom in Šostakovičem v izvedbi I Solisti Aquilani, dirigentom Alvisem Caselattijem in solistkama, Slovenko Lano Trotovšek in Rusinjo Anastasijo Terenkovo. Šostakovič je blago ovijal dušo in odpiral srce, tako da je bilo po premoru pričakovati pravo atmosfero za veliki finale. Bilo bi ... če ne bi bilo: omejenosti v vizualni dostopnosti odra, klepeta in odbleska GSM-fotoaparatorov na delu. Toliko o trenutkih pred prihodom Malkovicha na oder. Potem je naredil, da se je atmosfera prilegla dogodku in podprla eter za glas, ki je poln samega sebe, ki naredi, da se ta človek na odru zdi večji in pomembnejši, kot je to po človeški naravi.

Dramaturgije je bilo malo, kar je je bilo, je zanesla z izvedbo igralca in ne z minimalizmom niti ne z inovativnostjo svojih elementov. V skladu z besedilom sta igra in glas vključevala trenutke histeričnosti, tradicionalnih ospoljenih razmerij, tekstu ustrezne patetike, ponehavanja energije, mnogo stanj. Ta stranska pripoved, ki se je z igro odvijala ob besedilu, je naredila, da je postala avtobiografija junaka romana Fernanda Vidala Olmosa avtobiografija Johna Malkovicha. Je tradicionalist v razmerju do žensk? Je bil rojen na začetku 20. stoletja v Argentini? Skoraj bi se dalo verjeti. Je govoril resnico sveta, ki je v svoji krutosti že tako samoumevna? Menda res, toda kako banalno, kako banalna bi utegnila biti metafora slepcev, ki vodijo svet, če ne bi bil junak tudi paranoik in je zato še vedno dovoljeno sanjati in delati tudi iz nas tiste, ki ne vidimo. Je John Malkovich paranoik? Vsaj v sledeh? Mar zato

ni bilo potem tisto soboto po predstavi v časopisu besed, ki bi dovolile vsaj nekaj poistovetenja z njim? Morda ga je sesul film *Biti John Malkovich* bolj kot *Nevarna razmerja* in zaljubljeni odnos s soigralko Michelle Pfeiffer. Ja, je rekel in pogledal vstran, da ne bi srečal novinarkinega pogleda. John Malkovich ne govori o svoji zaljubljenosti, ker je pravi moški. Tekst, ki ga je uprizoril John Malkovich v napetosti in pomiritvi z glasbo, je vzet iz romana argentinskega pisatelja Ernesta Sábata (*Grobni in junaki*). V uprizoritvi je uigran z glasbo nemško-ruskega skladatelja Alfreda Šnitkeja – človeka z izkušnjo mehanizmov delovanja KGB-ja; tako da gre za preplet dveh umetniških del in učinkovani režimov na oba ustvarjalca. Če poskušam podoživeti vtis, koliko se je krutost sveta, prinašajoča paleta nekonstruktivnih čustvovanj in drugih doživljanj, poustvarjenih v glasbi in besedilu, posrečila v Malkovichevi storitvi, lahko zapišem, da ja, da ne bo pozabljeno ...

Ime mi je Fernando Vidal Olmos – tri besede, ki so moj pečat, zagotovilo, da sem »nekaj«. Že od nekdaj se sprašujem, kako lahko oseba odraste, ima želje in sanje, je žrtev katastrof, se vojskuje, izgubi moralne vrednote, korenito spremeni poglede, sčasoma oblikuje čisto drugačna prepričanja in se še vedno imenuje Fernando Vidal Olmos. Je to sploh smiselno? Ali morda obstaja neskončna nit, ki se po nekem čudežu nikoli ne pretrga ter ohrani tvojo identiteto v vseh spremembah in katastrofah?

Malkovich aka Vidal Olmos z napol privzdignjenimi in razširjenimi rokami in spet združujočimi se dlanmi nakazuje obnavljanje te življenjske niti, gesta – ponavljanje je poudarjeno patetično. Kar počne, počne v zanašah predolgih hlačah lastne blagovne znamke. To je tista distanca med vsebino besed in čutenjem nekega bivanja v grozi. Ne-biti John Malkovich. Nismo, ne moremo, ne želimo?

Renata Šribar

foto: arhiv Festivala Ljubljana

LJUBEZEN V ČASU KOLERE, MK, 2017

Ljubezen, kakršna koli že, še najbolj pa neuslišana in morda tudi namišljena, precej spominja na haluciniranje. Je zares bila ali pa se izkazuje le kot plod domišljije, svojevrsten egotrip? Oplaja se sama s sabo, povzroča neznosne muke in hkrati tudi blaženost. Tako jo vsaj doživlja (zagotovo ne prvi niti ne zadnji na svetu) romantik Florentino Ariza, ki življenje prepusti na milost in nemilost nesojenemu objektu oz. utelešenju ljubezni, Fermini Dazo. Zdi se, da je prejel ko ne zaljubljen predvsem v ljubezen samo. Ferina se kljub uvodnemu dopisovanju z njim in gojenju romantičnih čustev odloči sprejeti varen

pristan doktorja Juvenala Urbina, ki ji nudi vse razen ljubezni. In res: Izpolnitev svojih bivanj dosegamo na razne načine, obstaja namreč nebroj in način ljubezni, ki niso le v odnosu med moškim in žensko, temveč predvsem v odnosu nas do nas samih. G. G. Marquez, mojster pripovedi, zna imenitno pričarati atmosfero, tokokrog življenja, ki v veliki meri poteka pod vplivi spopadov in je precej drugačen glede na to, na katerem koncu lestvice se nahajaš. Vsekakor pa živo utripa. Avtor skratka poskrbi, da knjigo pogoltnes v enem sunku.

MG

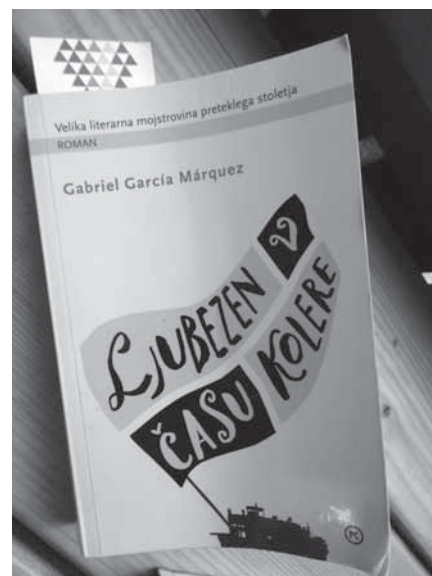

foto: MG

foto: osebni arhiv

Izza rešetk:

Gostujoča kolumnistka: Zuzanna G. Kraskova

DELOVANJE ODBORA PROTI MUČENJU V (SLOVENSKIH) ZAPORIH

024
KRALJI
ULICE

Odbor proti mučenju, ki je bil ustanovljen na osnovi 17. člena Konvencije o človekovih pravicah, preko sistema poročanja držav pogodbenic (med njimi je tudi Slovenija) nadzoruje izvajanje in upoštevanje določil. Po mnenju odbora Slovenija ne razpolaga z zadosti učinkovitim, verodostojnim in neodvisnim sistemom, ki bi omogočal hitre in nepristranske preiskave vseh sporočil o grdem ravnanju ali mučenju s strani uslužbencev kazenskega pregona ter ustrezen pregon teh storilcev tovrstnih kaznivih dejanj, kot to določata 12. in 13. čl. konvencije. Tudi po mnenju mednarodne nevladne organizacije Amnesty International izstopa nezmožnost slovenskih organov kazenskega pregona in sodstva. Nekatere osebe so bile podvržene grdemu ravnanju s strani organov pregona in nedržavnih akterjev ter temeljito in takoj preiskane v okviru neodvisnega pritožbenega postopka z namenom, da bi bili storilci teh kršitev človekovih pravic privedeni pred roko pravice. Očitki odbora navajajo tudi kršitev na področju

uporabe sile s strani policije, kjer večkrat prihaja do prekomerne uporabe prisilnih ukrepov ali primerov trpinčenja, predvsem proti Romom, članom etničnih manjšin in ubežnikom. Da gre v takih primerih za več kot zgolj navajanje izmišljenih dejstev s strani žrtev, je potrdila tudi mednarodna sodna oblast s sedežem v Strasbourgu. Zakon o kazenskem postopku vsem osebam, ki jim je bila odvzeta prostost, zagotavlja možnost takojšnjega uveljavljanja pravice do neodvisnega zdravnika ter pravico, da se jim zagotovi zadostno varstvo njihove zasebnosti. Ena od večjih težav, s katero se že dlje časa spopada Slovenija, je zagotovo prenatrpanost v slovenskih zaporih in drugih prostorih pridržanja. Vendar se je treba zavedati, da Slovenija pri iskanju pravih izhodov ni prepuščena sama sebi, saj se lahko pri tem opre na priporočila, ki jih je na Slovenijo naslovil Evropski odbor za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja. Tako da o škarjah in platnu v tem primeru ni treba razpravljati ...

Ker hočemo, da je v Novem svetu
manj ograj
in več pesmi!

Ker hočemo, da je v Novem svetu
manj poslovnih načrtov
in več zgodb!

Zbirka poezije že pri vašem uličnem prodajalcu. Novi svet ga v vas samih.

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 306

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 306. VABLJENI K SODELOVANJU!

17. 07.>> Vaš časopis je d šit! En kelnar, centr Lj :@

21.07.>> Kadar grem v Mercator v Štepanjskem naselju, vselej kupim Kralje, zanje dam tudi malo več, kot je določeno. Pohvalila bi prodajalca, ki je vedno, ko naletim nanj, miren in prijazen. Ima številko 66 (Ludvik Grah – op. ured.).

28. 07.>> Lep pozdrav. Sva par iz Štajerske in sva danes bila v BTC-ju, kjer je možakar (684 – Budimir Vuković – op. ured) ponudil Kralje ulice. Za vas sva slišala preko TV, danes pa sva prvič imela srečo, da sva lahko kupila revijo. Dala sva mu malo več kot 1 € in je želel denar vrniti, češ da je to preveč. Seveda nisva vzela nazaj. Zelo podpirava vaše delo in nama je žal, da ne naletiva večkrat na vas oziroma sva redko v Lj. V Mariboru vas na žalost nisva zasledila. Upava, da vas še srečava. Lep pozdrav od Miha in Tamare

16. 08.>> Kadar koli grem v Qlandijo (MB) po tihem upam, da vidim Kralje ulice. Še bolj pa upam, da bi videla ob prodajalcu več ljudi z željo po nakupu res dobrega življenjskega časopisa. Prodajalec je prijazen, nevsiljiv gospod, vedno ga vidim nasmejanega. LP, Andreja

16. 08.>> K srcu mi je prirasla zelo prijazna prodajalka Kraljev s št. 507, Urška (Hodnik – op. ured.). Kljub težkemu življenju je zelo srčna oseba.

21. 08.>> Super revija, da vidiš kaj se dogaja na ulici in spoznaš njene prebivalce. Vsebina je zanimiva, veliko umetniškega talenta, prodajalci pa prijazni, dostikrat bolj kot tisti v trafikah ali kje drugje. Pa naslovnica avgustovske revije je top. Urša iz Ljubljane

026
KRALJI
ULICE

»Delat pejt!«:

ZAPOSLENA PRODAJALCA

S 1. 8. smo zaposlili še drugega prodajalca cestnega časopisa Kralji ulice. Poleg Roberta, smo izbrali Jozsefa s številko 683, ki vam bo časopis ponujal na različnih lokacijah po Ljubljani, večinoma v središču mesta. Kot smo že pisali v julijski številki, nam finančna pomoč nemške organizacij BISS omogoča zaposlitev dveh naših prodajalcev za polovični delovni čas za obdobje enega leta. Prodajalec na ta način dobi vse pravice in dolžnosti redno zaposlenega, kar predstavlja velik korak pri pomoči ljudem, ki so iz trga dela izključeni. Program zaposlitve, ki smo ga poimenovali »Delat pejt«, hkrati poudarja, da gre ob upoštevanju pravil pri prodaji časopisa za delo in ne beračenje. Ljudje to namreč pomotoma zamenjujejo.

Ob objavi novice o zaposlitvi smo naleteli na pozitiven odziv javnosti. O novici so poročali nekateri znani slovenski mediji, ljudje pa so se odzivali tudi na naši facebook strani. Upamo, da bomo na ta način projekt uspeli nadaljevati tudi prihodnje leto, kajti izpeljava je možna le ob pomoči donatorjev. Z več sredstvi bi se norma 300 časopisov, ki jih mora prodajalec prodati na mesec, znižala. S tem prodajalcu ne bi bilo potrebno več zalagati denarja v naprej, kar bi mu omogočalo manj stresa in lažje opravljanje dela, društvo pa bi vpeljalo drugačen sistem evidentiranja dela. Ker se je pod komentarji o novici pojavilo veliko nejasnosti glede zalaganja denarja za plačo, se mi zdi pomembno poudariti, da denar, ki ga prodajalec založi, dobi

foto: arhiv KU

nazaj s prodajo časopisov, kar pomeni neposredno od strank. Sklepamo, da prodajalec v štiriurnem delavniku proda vsaj 300 časopisov, za kar dobi plačo za polovični delovni čas.

Goran Jačimović

Projekt je, kot rečeno delno financiran s strani nemških partnerjev, delno pa je odvisen od donacij. Zato se obračamo na vas, bralce, da nas pri tem finančno podprete in s tem nudite potrebno podporo pri zaposlovanju ranljivejših skupin. Vsakršen znesek je dobrodošel, nakazila prejemo na TRR: SI56 0510 0801 2105 010 (namen: zaposlitev prodajalca).

GIACOMOV FOTO - KOTIČEK, PSIHIATRIČNA USTANOVA V VERCELLIJU

<http://www.giacomodoni.com/persistenze/manicomio-di-vercelli/>

Res je nenavadno vstopiti v prostor, ki ne pozna lastne zgodovine. Pred meseci sem začel preučevati zgodovinska dejstva o ustanovi v Vercelliju, vendar nisem odkril popolnoma nič. Tišina preveva zidove, v prostoru lebdi popolna odsotnost besed.

Še vedno pomnim nasvet vodiča, dobljen tik preden sem se lotil fotografiranja: »Prosim, pustite prostor nedotaknjen. Vezi so lahko nevarne.« Ideja me je presunila in mi dala misliti o tem, kako te lahko vsrka in kako pomembno je ohranjati določen del (če ne vse) zgodovine pri življenju.

»Res sem vesel, da vas imam s sabo, vaše fotografsko delo bo preprečilo, da bi zavetišče utočilo v pozabo.« Bil sem polaskan. Ampak misli so me zadele v prostoru, kjer sicer kraljuje zgolj tišina. Naletel sem na zaprašene, zapuščene stole, celice in postelje, pritrjene v tla.

Sence na hodniku

foto: Giacomo Doni

Na tla pritrjena postelja

foto: Giacomo Doni

Stari listi

foto: Giacomo Doni

Predvsem pa na močno zgodbo v ozadju teh postelj: ni jih moč premakniti, da bi preprečili zapornikom, ki so bivali v celicah, da bi imeli kakršen koli vpliv.

To me je utrdilo v prepričanju, kako nevarno se je prepustiti besedi, skovani iz trpljenja in nasilja. Še bolj nevarno pa je na to preprosto pozabiti.

Giacomo Doni

Pomični stol

foto: Giacomo Doni

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave, predavanja

KAJ: INDIGO, Festival sodobnih idej
KJE: Trg francoske revolucije,
Križevniška ulica, Gosposka ulica,
Gregorčičeva ulica, Vegova ulica, Novi trg
KDAJ: od 6. 9. do 8. 9. 2017

KAJ: Ištvan Išt Huzjan, samostojna
razstava
KJE: Mestna galerija Ljubljana, Mestni
trg 5, Ljubljana
KDAJ: od 16. 6. do 17. 9. 2017

KAJ: Vladimir Nikolić, samostojna
razstava
KJE: Kulturni center Tobačna 001,
Tobačna ulica 1, Ljubljana
KDAJ: od 20. 9. do 13. 10. 2017

KAJ: Delo ali umetnost. Skupinska
razstava umetniške skupine iz Osake in
okolice
KJE: Galerija Vžigalica, Trg francoske
revolucije 7, Ljubljana
KDAJ: od 6. 9. do 22. 10. 2017

KAJ: Od skice do lutke: Lutkovno
gledališče Maribor. Tradicionalna
predstavitve slovenskega lutkarstva
KJE: Bežigradska galerija 1, Dunajska 31,
Ljubljana
KDAJ: od 31. 8. do 9. 11. 2017

KAJ: Jože Tisnikar (1928–1998), Rojstvo
in smrt. Spominska razstava risb in slik
KJE: Bežigradska galerija 2, Ljubljana
KDAJ: od 7. 9. do 25. 10. 2017

KAJ: Knjižna razstava Čitaj slovaško,
beri slovensko
KJE: Slovanska knjižnica, Einspielerjeva
1, 2. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 1. 7. - 31. 8. 2017

KAJ: Pozabljena megalitska civilizacija –
mag. Luka Mancini
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 7. 9. ob 18.00

KAJ: Junaki našega časa z zgodbo v
dlani – Matevž Lenarčič
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 12. 9. ob 18.00

Tjaša Žurga Zabkar

Literarni večeri, predstavitev knjig

KAJ: Razglasitev nominirancev za
Rožančevo nagrado
KJE: Trubarjeva hiša literature,
Stritarjeva 7, Ljubljana
KDAJ: 12. 9. ob 11:00

KAJ: Vsakomur iz svoje lepene – Lidija
Golc
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva
1, Ljubljana
KDAJ: 26. 9. ob 18.30

KAJ: Jubilanti – Lado Leskovar
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 26. 9. ob 18.00

KAJ: Pritisni na tipko Človek – dr. Marko
Pavliha
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 25. 9. ob 17.30

KAJ: Angleški bralno-debatni krožek
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, dvorana, Ljubljana
KDAJ: 29. 9. ob 17.00

Razno

KAJ: Meditacija - umirjenost uma (Shine
& Vipassana)
KJE: Budistični center Dharmaling,
Pavšičeva 41, Ljubljana
KDAJ: vsak torek in četrtek od 18.00 -
19.00

KAJ: Popoldan s Knjižnico Črnuče
KJE: zelenica pred zdravstvenim domom
Črnuče, Ljubljana-Črnuče
KDAJ: 13. 9. od 13.00 dalje

KAJ: Okrogla miza na temo Nova
frekvenca, evolucija jazz – Andrej
Koren, Gašper Trček
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, mediateka, Ljubljana
KDAJ: 18. 9. ob 17.00

**Prireditelji, vabljeni k objavljanju
svojih brezplačnih prireditev!**
Pišite nam na e-naslov:
urednistvo@kraljiulice.org.

OGLASNA DESKA

Ringa ringa raja, toplota in razigranost velikega srpana nas obdaja. Za prijetne poletne dni marsikaj v PRPju se dobi. Obiščite nas na Poljanski cesti 14 ali v skladišču na Milana Majcna 4. Več info na www.robaraba.si. Zelo veselimo tudi donacij še uporabnih in zanimivih predmetov.

Vamenu društva Kralji ulice se zahvaljujemo:

- DUNYA DONER KEBAB
 - pekarni OSEM
 - slaščičarni ZVEZDA
 - društvu LAJKA za donirano hrano za pse
 - podjetju ŽITO za donacijo rolad in vlečenega testa
 - Andreju Sodja in njegovi mami iz Portoroža za donirani štedilnik
- Se priporočamo za naprej.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek od 15h - 16h v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihotričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

(Zbirka) Novi svet prihaja, čeprav je morda že ves čas tu. Samo opaziti ga je treba. Konec septembra preverite pri (vaših) prodajalkah cih Kraljev ulice.

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnete in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

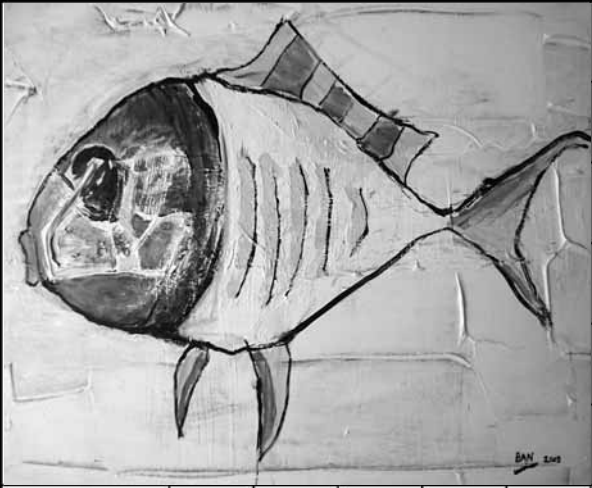
(pristojni finančni urad)

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

							POŽIREK	EVROPSKI DIVJI KONJ	KDOR JE KOMU ZA VZOR, IDOL	FENIČANSKA BOGINJA PLODNOSTI	SKRAJNI KONEC KOPNEGA	NATOVAR- JANJE BLAGA	IVERNA PLOŠČA	CELOVŠKI HOKEJSKI KLUB
EDEN OD PRSTOV NA ROKI	DIVJA EGIPTOV- SKA FIGA	LITERAT VELIKA- NOVIČ	GRŠKI BOG PODZEMJA, ZEVSOV BRAT	VELIKA PTICA UJEDA	IME IGRALKE PALMER	SOKRATOV TOŽNIK (IZ: TINA) OKREPITEV								
EKSPERT ZA ČLOVEŠKO DUŠEVNOST								VOJAK S PRAČO						
RISBA, RISANJE								MIZARSKO ORODJE						IGLAVEC Z MAJHNIMI STORŽI
VEČJA KUHINSKA POSODA											KRETNJA			
ZAČETNICI TERITORIAL- NE OBRAMBE		FRANCOŠKI ŠANSONJER BELGIJSKE- GA RODU (JACQUES)	"SLAČENJE" KORUZE 4. RIMSKI CESAR								SRBSKO M. IME DALMATIN- SKO Ž. IME			
NAJMANJŠI DOBI TEK PRI TOMBOLI				ITALIJANSKI PISATELJ, AVTOR "IMENA ROŽE"	VRSTA TROPŠKE PALME (IZ ČRK: KEARA)			VAS PRI KAFRIH (IZ: KLARA) FR. PIŠEC (IZ: SREBRA)			ANTON JANŠA KONJ RJAVE BARVE		ŽICA PRI KITARI	SESTAVIL JOŽE PETELIN
BOGINJE USODE V GERMANSKI MITO- LOGIJI					--- IN PRIMEK IVAN PRIJATELJ									
NAPETOST, NABREK- LOST														
OSEBA IZ "VZHODNO OD RAJA" (IZ ČRK: LAC)			ZNAMKA NEMŠKIH AVTO- MOBILOV											

Sestavil: Jože Petelin

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, DVD-trojček ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne ugankke, ki so: Zdenka Kokotec, Anica Štancar in Janez Vrhunc iz Ljubljane, Polde Piber iz Bleda, Mihael Svanjak iz Kopra, Ana Pirečnik iz Šmartna ob Paki in Stako Šketalo iz Dola pri Hrastniku.

KIM IN KLEMEN

Skupaj sva že 13 let, skupni čas pa
nama popestri človekov najboljši
prijatelj. ☺

